

בעזרת השם יהברך

ספר

עצתו אמונה

בריון פון חיזוק, אמונה און
פראקטישע עצות פאר'ן לעבן,
געשריבן דורך ראש ישיבת תפארת
התורה ברסלב

אידיש

פרשת מטות מסעי

תשפ"א

צו באקומען וועכענטליך די עצתו אמונה רופט: 718-387-2691

היכל הקודש קרית ברסלב ליבערטי
Heichal Hakodesh Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

**היכל הקודש ברסלב
בלומינג גראוו**
Heichal Hakodesh
Blooming Grove
24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
1-845-238-0804

נדפס ע"י קרן הדפסה היכל הקודש
181 Huschke Rd. Hurleyville, NY 12747
718-387-2691

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

**חיווק פאר די
אידישע שטוב**
212-444-9169

**קול
ברסלב**
212-444-9191

גרפיקה עיצוב ועימוד: א.י.ש. אשדוד 05276-27127

עֲצַתּוֹ אֱמוּנָה

- מעג איד לאזן מיין קליין טאכטער הערן מוזיק
 אין די דריי וואכן? א.
- ווי אזוי היט איד אפ מיין קינד פון אן עין הרע? ב.
- פארוואס זאגט מען מיר אפ יעדע שידוך? ד.
- מעג מען לערנען בשעת'ן דאווענען? ח.
- לוינט זיך צו קויפן א הויז פאר משיח קומט? יא.
- עס ווערט מיר שוין גרינגער צו היטן די אויגן יג.
- קענען מיינע פרייע עלטערן קומען וואוינען נעבן מיר? טו.
- ווי אזוי שפירט מען דעם געשמאק פון זיין א איד? כא.

איש אמונות

- מעשיות פאר קינדער א.
- זאלסט זיין געבענטשט פאר דיין געטרייע ארבעט
 מיט די קינדער ג.
- זיין אזוי פרייליך אז די שמחה זאל איבערדינען ג.
- אז מען היט די הלכות האט מען געזונטע קינדער ה.
- טעקסט אויפ'ן טעלעפאן, אבער נאר מיט יראת שמים ו.
- אז מיר לערנען און פארשפרייטן "אשר בנחל",
 איז מוהרא"ש צווישן אונז ו.

אויבן אין הימל קוקט מען ווער עס גייט ארויס

פון זיין וועג פאר א צווייטן איד.....ז

דער שליסל פון קינדער ליגט נאר אינעם אייבערשטנס הענט...ח

מיר קלאגן אויפ'ן חורבן בית המקדש.....י

עצתו אמונה

מעג איך לאזן מיין קליין טאכטער הערן מוזיק אין די דריי
וואכן?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

מיין קליינע טאכטער האט זייער ליב מוזיק, און צומאל איז דאס די איינציגסטע
וועג איר צו בארואיגן, דערפאר האב איך צוזאמגעשטעלט א קאלעקציע פון מוזיק פאר
איר, אז זי זאל קענען הערן און הנאה האבן.
יעצט אבער אין די דריי וואכן, אין די טעג פון בין המצרים, ווייס איך נישט וואס צו
טון. מעג איך איר עס לאזן הערן?

יישר פח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת פנחס, שבועה עשר בתמוז, שנת תשפ"א לפ"ק
לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

היינט איז דא צו באקומען ניגונים געזינגען אן קיין מוזיק; דאס איז
מתר צו הערן אין די טעג. אויף קען מען אנצינדן פאר קינדער 'קינדער
טעיפס' וואס דער עיקר פונעם טעיפ איז די מעשיות, די מוזיק איז נאר צו
אונטער שפילן וכו'.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

ווי אזוי היט איך אָפּ מײן קינד פון אן עין הרע?

לְכַבּוֹד דְּעַר רֵאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

צום ערשט מוז איך זיך באדאנקען פאר אונזער שיינע לעבן אין זכות פון די שיעורים, איך און מײן מאן זענען זיך מחנ' און מחזק, און די חיזוק און עצות באגלייטן אונז אויף טריט און שריט.

איך האב געוואלט פֿרעגן; ווען איך גיי אויפ'ן גאס מיט מײן קינד, ווער איך כּסדר אָפּגעשטעלט דורך אנדערע פֿרויען וואס זאגן מיר ווי שיין און ווי זיס דאס קינד איז. דארף איך מורא האבן פאר אן עין הרע? און אויב יא, וואס קען איך טון דערצו?
יישר כּח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פֿרשׂת פֿנחס, שְׁבָעָה עָשָׂר בְּתִמּוֹז, שְׁנַת תִּשְׁפ"א לַפ"ק
מרת ... תחנ'.

איך האב ערהאלטן אייער פֿריוו.

איך פֿריי זיך זייער צו הערן ווי שיין ענקער לעבן איז, איר שטארקט זיך מיט'ן הייליגן רבינ'ס עצות.

בנוגע עין הרע וכו'; יעדעס מאל איר גייט צווישן מענטשן און מען רומט אויס אייער קינד, מען פֿארוואונדערט זיך אויף די שיינקייט וכו', זאלט איר גלייך געבן די קרעדיט פֿאר'ן אייבערשטן, גלייך זאגן הויף, יענער זאל הערן: "יישר כּח אייבערשטער", - דעמאלט וועט נישט שאטן קיין עין הרע; אז מען נעמט די גדלה פֿאר זיך - דעמאלט שאט די עין הרע.

מען דארף זייער אַכטונג געבן שטענדיג צו געבן די גאנצע פֿבוד און גדלה פֿאר'ן אייבערשטן. דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהב"ר חלק א', סימן ו):
"כי צריך כל אדם למעט בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד המקום", מען דארף אַכטונג געבן צו געבן די פֿבוד פֿאר'ן אייבערשטן, מען זאל וויסן און געדענקען אז אלעס וואס מען האט - איז נאר פֿונעם אייבערשטן; אז מען האט געלונגענע טאלאנטן דארף מען טראכטן דאס האט נישט מיט מיר, דאס איז אַ מתנה פֿונעם אייבערשטן, אז איך האב גוטע קינדער, שיינע

קינדער - האט דאס נישט מיט מיר, דאס איז מתנות פונעם אייבערשטן, "פי מי שרודף אחר הכבוד, אינו זוכה לכבוד אלקים, אלא לכבוד של מלכים, שנאמר בו (משלי כה, ב): 'כבוד מלכים חקר דבר', והכל חוקרים אחריו ושואלים: מי הוא זה ואיזהו, שחולקים לו כבוד הזה, וחולקים עליו, שאומרים שאינו ראוי לכבוד הזה", וייל אויב מען נעמט די כבוד פאר זיך אליינס, מען טיילט זיך אפ פונעם אייבערשטן - דעמאלט קוקן מענטשן שלעכט, מען זוכט ווי מען קען שלעכטס טון דעם מענטש, "אבל מי שבורח מן הכבוד, שממעט בכבוד עצמו ומרבה בכבוד המקום", אבער אז מען אנטלויפט פון כבוד, מען געדענקט 'אלעס וואס איך האב, אלעס וואס איך בין - אלעס איז דער אייבערשטער, די גאנצע כבוד קומט אים', "אזי הוא זוכה לכבוד אלקים, ואז אין בני אדם חוקרים על כבודו אם הוא ראוי אם לאו, ועליו נאמר (משלי, שם): 'כבוד אלקים הסתר דבר', פי אסור לחקר על הכבוד הזה", אויף אזא מענטש איז נישט שייך קיין עין הרע, מען קען אים נישט שלעכטס טון.

אז איר שפירט עס איז דא שלעכטע אויגן אויף אייך און אייער קינד, איז דא אן עצה פון מוהרא"ש ווי אזוי דאס אוועק צו נעמען. מוהרא"ש זאגט א סגולה פון גיסן זאלץ ביים טיר; ווען מען שטייט אויף אינדערפרי זאל מען אויסגיסן זאלץ ביים טיר, אויף די לענג פונעם שוועל ביים ערשטן אריינגאנג, וועט די עין הרע אוועק גיין.

דער עיקר עצה ווי אזוי פטור צו ווערן פון עין הרע - איז דורך תפלה, מען זאל בעטן דעם אייבערשטן מען זאל נישט ווערן געשעדיגט פון מענטשן וואס קוקן שלעכטס. עס איז דא א שיינע תפלה פון רבי נתן זכותו יגן עלינו (לקוטי תפילות חלק א', תפלה נד) וואו ער בעט זיך ביים אייבערשטן; זאגט די תפלה וועט איר געראטעוועט ווערן פון אלעם שלעכטס:

"ובכן יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שתראה בענינו ודחקנו ועמלינו, ותשור בענינו ותביט בעמלנו ותצוץ עלינו ברחמיך, ותשגיח עלינו בעין חמלתך ותשמרנו ברחמיך הטובים, ותצילנו תמיד מרע עין, שלא יהיה לנו שום עין רעה על שום אדם שבעולם רק נסתכל תמיד על

כָּל אֶחָד בְּעֵין טוֹבָה, וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת מִתְלַמְּדֵי שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם שֵׁשׁ בָּהֶם שְׁלֹשָׁה מִדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁהֵם עֵין טוֹבָה וְנִפְשׁ שְׁפָלָה וְרוּחַ נְמוּכָה וְתִשְׁמְרָנוּ וְתִצְיָלְנוּ מִתְלַמְּדֵי שֶׁל בְּלָעַם הֶרְשַׁע שֵׁשׁ לָהֶם שְׁלֹשׁ מִדּוֹת רְעוּת שֶׁהֵם עֵין רָעָה וְרוּחַ גְּבוּהָה וְנִפְשׁ רַחֲבָה אָבִינוּ מִלְּפָנוּ, אֲדִירָנוּ, בּוֹרְאָנוּ, גּוֹאֲלָנוּ, יוֹצְרָנוּ, קְדוֹשָׁנוּ, קְדוֹשׁ יַעֲקֹב, רוֹעֵנוּ, רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל, הַמְּלִיךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב לְכֹל, טוֹב עֵין בְּאַמֶּת, זַפְנֵי בְּרַחֲמֵי הַרְבִּים שְׁאַזְכָּה לְהִתְדַבֵּק בְּמִדּוֹתֵי הַטּוֹבִים לְהִיּוֹת טוֹב עֵין בְּאַמֶּת תָּמִיד וְתִצְיָלְנוּ בְּרַחֲמֵי הַרְבִּים מֵעֵין רָעָה שֶׁלֹּא יִשְׁלַט בָּנוּ שׁוֹם עֵין רָעָה מִשׁוֹם אָדָם וּמִשׁוֹם נִכְרָא שֶׁבְּעוֹלָם וְלֹא יִהְיֶה לְהִרְעֵ עֵין שׁוֹם כַּח שׁוֹם שְׁלִיטָה וְלֹא יוּכַל לְהִזִּיק לָנוּ כָּלֵל חֵס וְשְׁלוֹם לֹא בְּגִשְׁמִיּוֹת וְלֹא בְּרוּחָנִיּוֹת”.

דָּעַר אֵיבְכַעֲשֵׁט עַר זָאל הַעֲלֵפֵן אִיר זָאלֵט הָאָבֵן הַצְּלָחָה אֵין אֵלַע עֲנִינִים.

...

פֶּאָרְוֹאָס זָאָגֵט מֵעַן מִיר אָפּ יַעֲדַע שִׂידוּף ?

שְׁאַלָה :

לְכַבּוּד דָּעַר רֹאשׁ יִשִּׁיבָה שְׁלִיט"א,

יִישֵׁר כַּח פֶּאָר מִיִּין לְעֵבֹן, אִיד ווייס נִישֵׁט וואו אִיד וואלֵט גֶּעוּעוּן אָן דָּעם רֹאשׁ יִשִּׁיבָה שְׁלִיט"א,

אִיד בֵּין שׁוֹין אֵיין אֵין צוּוואַנְצִיג יָאר אַלֵט און עָס אִיו מִיר שׁוֹין נְמָאָס פּוֹן דִּי בַּחוּר'ישֵׁע לְעֵבֹן, אִיד וויל שׁוֹין זײַטער שְׁטאַרְק טְרַעפֵּן אַ שִׂידוּף, אָבְעַר מִמֶּשׁ יַעֲדַע שִׂידוּף וואס מֵעַן טְרַאָגֵט מִיר אָן, ווערט אָפּגַעזֶאָגֵט ווייל זײ הָאָבֵן גֶּעְהַעֲרֵט אַז אִיד בֵּין אַ בְּרַסְלֵב'ער. אִיד ווער שׁוֹין נִישֵׁט פֶּרִיילִיך ווען מֵעַן טְרַאָגֵט עֶפֶס אָן, ווייל אִיד ווייס אַז צום סוֹף ווערט עָס אױס.

ווער נָאָך ווי דָּעַר רֹאשׁ יִשִּׁיבָה שְׁלִיט"א פֶּאָרשֵׁטִיט מִיר, אִיד וואלֵט זיך זײַטער גֶּעפֶּרִיִדֵט אױב דָּעַר רֹאשׁ יִשִּׁיבָה שְׁלִיט"א קען מִיר צוּרִיק שְׁרִיִיבֵן און מַחֲזֵק זײַן.

יִישֵׁר כַּח

תשובה :

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת פנחס, שבָּעָה עֶשֶׂר בְּתַמוּז, שְׁנַת תשפ"א לפ"ק
לְכַבּוֹד ... גְּרוֹ זָאִיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מיין הארץ גייט אויס פאר דיר, איך בעט אזוי סאך דעם אייבערשטן
פאר אלע בחורים זיי זאלן זוכה זיין צו טרעפן זייער שידוך.

עס איז זייער שווער פאר בחורים; מוהרא"ש זכותו יגן עלינו זאגט:
"קיינער אין די וועלט פארשטייט נישט די צער וואס בחורים גייען
אריבער, זיי ווילן אזוי שטארק זיין ערליך, אפגעהיטן פון עבירות, זיי ווילן
שוין אזוי שטארק זוכה זיין צו ווערן אן אדם השלם, עס איז זיי אזוי שווער
צו זיין אליינס. מען האט טענות אויף זיי, אין שטוב האט מען טענות אויף
זיי, אין ישיבה האט מען טענות אויף זיי, מען יאגט זיי פון אלע זייטן,
קיינער שטעלט זיך נישט פאר אין וויסטן חלום וואס די בחורים גייען
אריבער".

איך בעט דיר זייער, דראפע זיך און דערהאלט זיך; דיין שידוך וועט
אנקומען, דו זאלסט נאר נישט זיין קיין אפגעהאלט, דו זאלסט נישט אוועק
ווארפן קיין שידוכים, אויסער אויב דאס איז א קראנקע זאך השם ישמרינו.

אז דו דרייסט זיך אין ברסלב, דו נעמסט חזיון פון רבי'ן און דו
פאלגסט דעם רבי'ן, דו לערנסט שיעורים כסדרן בכל התורה כולה על פי
סדר דרך הלימוד פון רבי'ן (פמבואר בשיחות הר"ן, סימן עו) וואס האט אונז געוויזן
א וועג ווי אזוי יעדער קען לערנען, אפילו מען פארשטייט נישט זאל מען
זאגן די ווערטער פון די הייליגע תורה - דאס וועט נישט אפשטעלן דיין
שידוך, דאס וועט נאר צואיילן דיין שידוך. אז דו פאלגסט דעם רבי'ן, דו
גייסט התבודדות יעדן טאג, דו רעדסט צום אייבערשטן - דאס וועט נאר
ברענגען דיין שידוך שנעלער.

ענדערש זיי תולה אז דיין שידוך איז נאכנישט אנגעקומען - צוליב
דיינע עבירות. דער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר"ן חלק ב', סימן פז): "ולפצמים, מחמת

זֶה הַפָּגֶם יוּכַל לְאַבֵּד אֶת זְוִיגוֹ, כִּי מֵאַחַר שֶׁנִּטָּה מְזִוּוּגוֹ קִשָּׁה לוֹ לְמִצָּא אֶת זְוִיגוֹ, וְאֶפִּילוֹ אִם יִמְצָא אֶת זְוִיגוֹ, תִּהְיֶה לוֹ מִנְגִּדַת וְלֹא תִהְיֶה נוֹטָה אַחַר רְצוֹנוֹ", וְעוֹר עֵס אִיז פּוֹגֵם בְּבְרִית - דְּעַר פֶּאֲרְלִירֵט זַיִן שִׁידוּף, אֹנִן אֶפִּילוֹ עַר טְרַעפֵט יָא זַיִן שִׁידוּף - פֶּאֲרְלִירֵט עַר דִּי שְׁלוֹם אִינן שְׁטוּב, דִּי ווִיב וועט אַלץ גַּיִן קַעגן אִים, וויבאלד עַר הָאט פּוֹגֵם גְּעוֹוען; א שִׁידוּף פֶּאֲרְלִירֵט מְעַן נִישַׁט צוֹלִיב הַתְּקַרְבוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ.

נְעַם דִּי עֲצָה פּוֹן תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת; גַּיִן אִינן אַ ווינְקל וואו קיינער גַּעפּוֹנט זִיף נִישַׁט, דָּאָרט זָאָלְסְטוּ זִיף אויסְגִיִסן דַּיִן הָאָרץ אויף דַּיִן שְׁפָרָאָף. בְּעַט דְּעַם אִיבְעֶרְשֶׁטן דו זָאָלְסְט שׁוִינן טְרַעפֵטן דַּיִן שִׁידוּף, בְּעַט דִּי תְּפִלָּה וואס מוֹהֲרָא"ש הָאט גְּעִבְעֶטן ווען עַר אִיז גְּעוֹוען אַ בַּחוּר. מוֹהֲרָא"ש הָאט גְּעִבְעֶטן דִּי תְּפִלָּה פֶּאָר בַּחוּרִים זַיִן זָאָלן דָּאָס בְּעַטן, וועלן זַיִן זִיכְעַר טְרַעפֵטן שְׁנַעַל זַיִיעַר שִׁידוּף.

דָּא הָאָסְטוּ דִּי תְּפִלָּה פּוֹן מוֹהֲרָא"ש זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ:

"רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הַיִּילִיגֶער בַּאשְׁעֶפֶער, הַעֲלֵף מִיר אַז אִיךְ זָאל שׁוִינן זוֹכָה זַיִן צו טְרַעפֵטן אַ גוֹטְע שִׁידוּף, אִיךְ זָאל זוֹכָה זַיִן חַתוּנָה צו הָאָבן שְׁנַעַל און גְּרִינג און נִישַׁט דָּאָרפֿן וואָרְטן מְעַר אַזוֹי לָאָנג.

הַיִּילִיגֶער בַּאשְׁעֶפֶער אִיךְ ווִיִּיס אַז אִיךְ הָאָב זִיף נִישַׁט אויפְגֶעפִירֵט ווי עֵס דָּאָרף צו זַיִן און אַז אִיךְ בֵּינן נִישַׁט אִיבִיג גְּעוֹוען אַזוֹי וואוֹיל און עֲרִלִיף. אִיךְ בְּעַט דִּיר אָבֶער, רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַז דו זָאָלְסְט נִישַׁט קוֹקֵן אויף דְּעַם און צוֹלִיב דְּעַם צוֹרִיק הָאָלְטן מִיִּין שִׁידוּף. זַיִן מִיר מוֹחֵל אויף אֶלְעס וואס אִיךְ הָאָב נִישַׁט גוֹט גְּעַטוֹן, און הַעֲלֵף מִיר אַז אִיךְ זָאל שׁוִינן שְׁנַעַל חַתוּנָה הָאָבן, און דָּאָס וועט מִיר הַעֲלֵפֿן און רַאטְעוֹוען אַז אִיךְ זָאל מְעַר נִישַׁט טוֹן קִיִּין עֲבִירוֹת און אִיךְ זָאל שׁוִינן זַיִן וואוֹיל און עֲרִלִיף.

וואס זָאל אִיךְ טוֹן, רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם? פּוֹן מִיִּין זַיִט בֵּינן אִיךְ גְּרִיִּיט חַתוּנָה צו הָאָבן הַיִּינֵט נֶאָכְט! וואס קַען אִיךְ טוֹן אַז אִיךְ הָאָב נֶאָכְנִישַׁט גְּעַטְרָאפֿן מִיִּין שִׁידוּף? אִיךְ וואָרְט און אִיךְ וואָרְט און אִיךְ בְּעַט דִּיר שׁוִינן אַזוֹי לָאָנג אַז אִיךְ ווִיל שׁוִינן חַתוּנָה הָאָבן, און דְּעֶרְוִייל אִיז עֵס נֶאָכְנִישַׁט אַנְגְּעוֹמְעַן.

די חז"ל זאגן אונז אז ווען איינער האט חתונה נאך די צוואנציג יאר, וועט ער שוין זיין גאנץ לעבן טראכטן פון עבירות, און דו זאגסט אויף אזא מענטש אז זיינע ביינער זאלן צוגיין. פארנוואס זאל מיר קומען אזא הארבער עונש אז איך זאל מיין גאנץ לעבן טראכטן פון עבירות, און אז מיינע ביינער זאלן צוגיין? וואס בין איך דען שולדיג? פארנוואס קומט עס מיר? איז מיר נישט גענוג די שרעקליכע פיין און ווייטאג וואס איך האב פון דעם אליין אז איך האב נאכנישט חתונה געהאט?

הייליגער באשעפער העלף מיר אז איך זאל זוכה זיין צו האבן סבלנות און געדולד, און אויסווארטן מיט רואיגקייט ביז איך וועל שוין זוכה זיין חתונה צו האבן. העלף מיר אז איך זאל נישט האבן קיין קשיות אויף דיר. העלף מיר אז איך זאל גלייבן מיט א שטארקע אמונה אז דו טוסט אלעס נאר צום גוטן, און יעדע זאך האט א פונקטליכער חשבון, און מיט דעם זאל איך זיך שטארקן און נישט זיין אזוי צובראכן פון מיינע שוועריקייטן.

הייליגער באשעפער, נאר דו קענסט מיר פארשטיין! נאר דו ווייסט מיינע געפילן! ווי אזוי איך שפיר זיך אזוי פארשעמט און דערנידערט פון מיר אליין! אז אלע מיינע חברים האבן שוין חתונה געהאט און נאר איך בין געבליבן אליין! העלף מיר אז די בזיונות זאלן זיין פאר פפרת עוונות אז מיט דעם זאל איך אפקומען אלע מיינע עבירות, איך זאל מער נישט דארפן ליידן אזויפיל און איך זאל שוין זוכה זיין חתונה צו האבן בקרוב.

איך ווייס און איך גלייב, הייליגער באשעפער, אז דו וועסט מיר זיכער נישט פארלאזן. סוף פל סוף וועל איך זוכה זיין חתונה צו האבן. און דערפאר בעט איך דיר, רבוננו של עולם, אז ווען איך וועל שוין חתונה האבן זאל איך זוכה זיין צו האבן א גוטע שלום בית, איך זאל זיך קיינמאל נישט קריגן אינדערהיים, עס זאל שטענדיג הערשן ביי אונז אהבה ואהבה ושלוש ורעות, מיר זאלן זיך ליב האבן און האבן א גליקליך לעבן אינאיינעם, און איך זאל זיך קיינמאל נישט דארפן גטין חס ושלוש.

העלף מיר אז איך זאל שטענדיג זיין א ותרון, איך זאל אייביג מותר זיין און נישט זיך קריגן נאר שטענדיג ארויסהעלפן. מיר זאלן האבן א

פְּרִייליכע הויז, עס זאל זיך שפירן די שמחה אין די לופט ביי אונז
אינדער־היים. איך זאל זוכה זיין צו האבן געזונטע און ערליכע קינדער, איך
זאל זיי אויפציען אויפ'ן ערליכן אידישן וועג און זען אסאך אידיש נחת פון
זיי. מיין שטוב זאל זיין אפן פאר אנדערע אידישע קינדער אריינצונעמען
אורחים און צו טון אסאך צדקה און חסד.

הייליגער באשעפער, נעם אן מיין תפלה, און העלף מיר שוין, אין
זכות פון אלע צדיקים ובפרט אין די זכות פון הייליגן רבי'ן רבינו נחמן בן
פיגא זכותו יגן עלינו, [און אין זכות פון רבינו אליעזר שלמה בן מנחם זאב
זכותו יגן עלינו, וואס האט געמאכט די תפלה], אמן פן יהי רצון".
דער אייבערשטער זאל העלפן זאלקסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

מעג מען לערנען בשעת'ן דאווענען?

שאלה:

לְכָבוֹד דְּעַר רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

איך האב לעצטנס געהערט א שיעור פונעם ראש ישיבה שליט"א, וואו ער רעדט
זייער שארף קעגן דאס לערנען משניות און גמרא וכדומה בשעת'ן דאווענען.
אין דעם בית המדרש וואו איך דאווען איז דא א רב וואס דאווענט זייער לאנג, רוב
עולם ליינען גליונות און בלעטלעך בשעת'ן דאווענען, האב איך געקלערט צי עס איז
נישט ענדערש אז איך זאל אין די צייט אריינכאפן אביסל משניות, גמרא, תהלים, און
אזוי ווייטער, אין די צייט וואס מען דארף סיי ווי ווארטן אויפ'ן רב; איז דאס א
פראבלעם?

יישר כח פאר אלע שיעורים וואס זענען מיר שטענדיג מחזק, איך קען זיך נישט
פארשטעלן אין וואס פאר א מצב איך וואלט געווען אן די שיעורים.

איך וויל בעטן דעם ראש ישיבה שליט"א ווייטער ממשיך צו זיין מיט א שטארקייט
מיט די הייליגע ארבעט, איך בין זיכער אז עס קומט נישט אן גרינג.

יישר כח

תשובה :

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת פנחס, שבכה עשר בתמוז, שנת תשפ"א לפ"ק
לקבוד ... גרו זאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דו קענסט זיך מסדר זיין צו לערנען דייע שיעורים ווען דו דאווענט
אין א מגן וואס דאווענט זייער לאנג.

מוהרא"ש האט דערציילט אז ער פלעגט אזוי טון; ווען מען האט אים
אסאך מאל אריינגערופן משלים זיין דעם מגן ביים סקולענער רבי זכרונו
לברכה, דאס דאווענען האט גענומען זייער לאנג, האט מוהרא"ש
אויסגערעכנט ווי לאנג עס נעמט אים צו דאווענען, ער האט געלערנט זיינע
שיעורים און ווען דער בעל תפלה האט געהאלטן אריין אינעם דאווענען -
האט ער אנגעהויבן דאווענען.

איינער איז מיר געקומען זאגן אז עס קומט אים א מזל טוב, ער האט
מסיים געווען כל התורה כולה - תנ"ך, בבלי, ירושלמי, תוספתא, רמב"ם,
טור, שלחן ערוך, מדרש רבה, מדרש תנחומא, וכו' וכו'; יענער דאווענט
ביי אונז אין בית המדרש, ער דאווענט נישט קיין איין ווארט, בשעת
קריאת התורה הערט ער נישט אויס דאס ליינען, ער איז גורס זיינע
שיעורים, בשעת מען זינגט זמירות זינגט ער נישט מיט, ער איז גורס זיינע
שיעורים; האב איך אים געזאגט: "נישט דאס האט דער רבי געוואלט, דער
רבי האט קלאר געזאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן יב): 'עקר היזהדות הוא רק לילך
בתמימות ובפשיטות, בלי שום חכמות', דער עיקר אידישקייט איז ווען א
מענטש פירט זיך ווי א פשוט'ער איד, מיט תמימות און פשיטות. נישט
זוכן קיין חכמות, נאר ווען מען דאווענט - זאל מען דאווענען, ווען מען
ליינט די תורה - זאל מען אויסהערן די קריאה, און ווען מען זינגט זמירות
זאל מען מיט זינגען".

רבי נתן שרייבט (לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן קד) מורא'דיגע ווערטער: "היה
אוהב מאד את העבודות הפשוטות", דער רבי האט זייער ליב געהאט די
פשוט'ע עבודות, "של סתם בני אדם, האנשים הפשוטים הפשירים", פון

פְּשׁוּט'עַ עַרְלִיכֶע אִידן, "וְהָיָה אוֹהֵב מְאֹד מִי שְׂיָכוֹל לומר הַרְבֵּה תַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת בְּתוֹךְ הַסְּדוּרִים הַגְּדוֹלִים כְּדֶרֶךְ הַהֲמוֹן עִם הַכְּשָׁרִים", און דער רַבִּי הָאָט זייער ליב געהאַט ווער עס קען זאָגן אַסאַך תַּחֲנוּת און בִּקְשׁוֹת וואס איז געדרוקט אין די גרויסע סְדוּרִים, אזוי ווי די פְּשׁוּט'עַ מענטשן פֿירן זיך, "וְהָיָה מְזִהִיר וּמוֹכִיחַ אוֹתָנּוּ כַּמָּה פְּעָמִים, לְזַמֵּר זְמִירוֹת בְּשֶׁבֶת", און דער רַבִּי פֿלעגט אונז זייער אַנְזאַגן און אַנוואַרענען אז מיר זאלן זינגען זְמִירוֹת שֶׁבֶת, "וְהָיָה מְקַפִּיד וְכוּעֵס מְאֹד עַל מִי שֶׁהוּא חָכֵם בְּעֵינָיו וְאִינוֹ מֵתְאַמֵּץ לְזַמֵּר זְמִירוֹת בְּשֶׁבֶת וּבְמוֹצָאֵי שֶׁבֶת אוֹ שְׂאָר עֲבוֹדוֹת פְּשׁוּטוֹת", און דער רַבִּי פֿלעגט זייער מְקַפִּיד זיין אויף די מענטשן וואס זיי זענען אויפֿער חֲכָמִים און זיי זינגען נישט קיין זְמִירוֹת שֶׁבֶת ביי די סְעוּדוֹת און מוֹצָאֵי שֶׁבֶת ביי מְלוּחָה מְלָכָה און אַנְדֶּערֶע פְּשׁוּט'עַ עֲבוֹדוֹת, "כִּי עֵקֶר הַיְיְהוּדוּת הוּא בַּפְּשִׁיטוֹת וּבַתְּמִימוֹת גָּמוּר בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת", ווייל דער עיקר אִידישקייט איז זיך צו פֿירן פֿשוט אָן קיין חֲכָמוֹת - ווי אַ פְּשׁוּט'ער אִיד.

שְׂרֵיבֶט ווייטער רַבִּי נָתָן: "וְגַם הוּא בְּעֶצְמוֹ קֹדֵם שֶׁהֵגִיעַ לוֹ הַחֹלְאָת הַכְּבֹד שֶׁנִּסְתַּלַּק עַל יָדוֹ, קֹדֵם לָזֶה כָּל יָמָיו הָיָה מְזַמֵּר זְמִירוֹת הַרְבֵּה בְּכָל שֶׁבֶת וְשֶׁבֶת וּבְמוֹצָאֵי שֶׁבֶת", דער רַבִּי פֿלעגט זינגען זיין גאַנץ לעבן זייער אַסאַך זְמִירוֹת יעדן שֶׁבֶת און יעדן מוֹצָאֵי שֶׁבֶת.

אז מען דאווענט אויסגעצויגן איז עפֿעס אַנְדֶּערֶש, אָבֶער אז מען דאווענט נישט שְׂטִיט - ווי קען מען לערנען בְּשַׁעֲתָן דאווענען? דעם קומט נישט קיין מזל טוב, ענְדֶּערֶש זאל מען דאווענען און אויסהערן דאס ליינען, און ווען מען שמועסט זייטיגע זאכן - דעמאלט זאל מען לערנען שיעורים כְּסֻדְרָן.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

לוינט זיך צו קויפן א הויז פאר משיח קומט?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

באמת וואלט איך יעדן טאג געדארפט שרייבן דאנק בריוון אויף די אויסנאם שיינע שיעורים, דאס מאכט מיר מיין לעבן. איך קען קלאר זאגן אויף די שיעורים, אז לולי תורתך שעשעי אז אבדתי בעניי. בפרט האב איך ליב דאס וואס איר ווארפט אלעמאל אריין עצות און הדרכות פאר'ן טאג טעגליכע לעבן בשעת די דרשות, און דאס געבט אסאך צו, און איך זאג עס ווייטער איבער פאר אנדערע.

א קליינע דגמא, ביי איין דרשה האב איך געהערט אז ווען מען שטייט אויף אינדערפרי צו א בלויז הימל איז עס מעין עולם הבא און מען דארף דאנקען דערויף, די קומענדיגע טאג איז טאקע געווען אזא שיינע סארט וועטער און אויטאמאטיש האב איך עס איבערגעגעבן פאר מייע 5-6 יעריגע תלמידות, זיי האבן ווי שטענדיג זיך צוגעהערט מיט אפענע מיילער, און מען האט צוזאמען געזאגט ש'בח אייבערשטער.

שפעטער ווען זיי האבן געשפילט אין הויף, קומען צו צו מיר צוויי פון מייע תלמידות און זאגן אז זיי גייען גארנישט שפילן ווייל זיי ווילן נאר ארומגיין און זאגן 'ש'בח אייבערשטער' פאר יעדע זאך וואס זיי זעען. אודאי האב איך זיי געזאגט אז דער אייבערשטער פריידט זיך זייער שטארק, אבער זיי מעגן יא שפילן און קענען בשעת'ן לויפן, פארן, און שפרינגען - אסאך דאנקען דעם אייבערשטן פאר אלעס וואס זיי קענען. דאס איז איינע פון די צענדליגע ביישפילן ווי ווייט עס טוט דערגרייכן און אויפטון יעדעס ווארט פון יעדן שיעור.

איך האב א שאלה, דא אין געגנט וואו איך וואוין גייט לעצטנס ספעציעל שטארק ארויף די פרייזן פון דירות, און מיין מאמע שטופט מיר שוין לאנג אז איך זאל וואס שנעלער קויפן א דירה, אפילו איך האב נאכנישט חתונה געהאט, ווייל עס ווערט יעדע וואך טייערער.

למעשה איז זייער שווער צו טרעפן בכלל א דירה, און פארשטייט זיך אז מיין השתדלות איז געווען תפלה. פאר א וואך צוריק האבן מיר ברוד השם געטראפן א דירה'לע וואס שטייט צום פארקויפן, עס קאסט אזוי ווי עס קאסט היינט, און איך קען עס מיט'ן אייבערשטנס הילף אפקויפן. אבער מיין געוויסן זאגט מיר, אז אין די יעצטיגע

צְעֵמִישׁטֶע מַצָּב אִיז נִישַׁט קְלוּג צו קוִיפֵן א דִּירָה, מְשִׁיחַ קוּמֵט דָּאָד שׁוִין, אִיז דַעַן פֿאַסִיג יַעֲצֵט צו קוִיפֵן א דִּירָה אִיז גְלוּת? פֿון די אַנְדֶּערֶע זײט זאַגן מיר אַנְדֶּערֶע אַז אִיךְ וועל נִישַׁט טְרַעפֵן אַזױ שְׁנַעל אַזאַ גַעלֶעגֶנְהײט און אִיךְ קען אַפְּשֶׁר חֲרָטָה הָאָבֵן.

אִיךְ וויל זײער שְׁטאַרק הֶערן וואס דער ראש ישיבה האלט וועגן דעם; אִיז עֲנַדֶּערֶשׁ כְּדַאי נָאָד צו ווארטן ווייל עס גייט דאָד שׁוִין קוּמֵען א גײַע וועלט מיט מְשִׁיחַ צְדִקְנֵו און אִיךְ זאל נִישַׁט מְשַׁקִיעַ זײן אִיז א דִּירָה אִיז חוץ לְאַרְץ, כָּל זְמַן עַס אִיז נִישַׁט דְרִינגֶענְד אױף יַעֲצֵט?

אִיךְ וועל זײך פֿרײען צו הֶערן וואס שְׁנַעלער א תְּשׁוּבָה וויל דער פֿאַרקױפֶער ווארט אױף אַן עֲנֻטְפֶּער.

א גְרוִיסֵן יִישׁר כַּח פֿאַר'ן אַוועקגעבן פֿון אַייער טײַערע צײט צו העלפֿן כָּלל יִשְׂרָאֵל און יַעֲדֵן יְחִיד.

תְּשׁוּבָה :

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יום ב' פְּרֻשַׁת פְּנִיחַס, י"ח תמוז, שְׁנַת תִּשְׁפ"א לְפֶרֶט קָטָן ... תְּחִי'?

אִיךְ הָאָב עֲרַהֲאֵלְטֵן אַייער בְּרִיוּו.

וואס טְרַאכַט אִיר, ווען מְשִׁיחַ וועט קוּמֵען וועט מָען מָען נִישַׁט דאַרפֿן קײן הויז וואו צו וואוינען און דִינֶען דַעם אַיִבְעֶרֶשְׁטֵן? ווען מְשִׁיחַ וועט קוּמֵען וועט מָען מָען נִישַׁט לַעֲבֹן ? !

דער רַמְבַּ"ם זָאָגט (פֿרָק יב מֵהִלְכוֹת מְלָכִים, הִלְכָה א-ב): "אַל יַעֲלֶה עַל הַלֵּב שְׁבִימוֹת הַמְּשִׁיחַ יִבְטֵל דְּבָר מִמְּנַהֲגוֹ שֶׁל עוֹלָם, או יִהְיֶה שֶׁם חֲדוּשׁ בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, אָלֵא עוֹלָם כְּמִנְהַגוֹ נוֹהֵג וְכוּ', אָמְרוּ חַכְמִים אִין בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה לִימוֹת הַמְּשִׁיחַ אָלֵא שְׁעָבוּד מְלָכוֹת בְּלִבְד", ווען מְשִׁיחַ וועט קוּמֵען וועט אַלֶעס ווייטער זײן אַזױ ווי בִּיז אַהֶער, נָאר מָען וועט מָען נִישַׁט זײן אונטער די גוים, מָען וועט אויסגעלייזט ווערן פֿון גְלוּת, מָען וועט דִינֶען דַעם אַיִבְעֶרֶשְׁטֵן אַן קײן שְׁטַערוּנְג.

אַז אַייערע עֲלֻטְעֶרן ווילן אִיר זָאָלֵט קוִיפֵן אַ הויז - זָאָלֵט אִיר אַזױ טוִן, עַס אַז נִישַׁט קײן חֲסְרוֹן אִין אֲמוּנָה בְּבִיאַת מְשִׁיחַ. חַכְמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה

זֶאֱגֹן (מְגִילָה כ"ט): "עֲתִידִין בְּתֵי כְּנִסְיֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת שְׂבַבְכָּל שִׁיקְבְּעוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל", וְעַן מְשִׁיחַ וְעַתָּה קוֹמְעַן וְעוֹלָן אֲלֵע שׁוֹלָן גִּיין קִיין אַרְץ יִשְׂרָאֵל; זֶאֱגֹט דְּעַר הַיִּלְיָגַעַר קְדוּשַׁת לְוִי זְכוּתוֹ יִגֹן עָלֵינוּ (קְדוּשַׁת לְוִי, סוּף לְקוּטִים חֲדָשִׁים): "עֲתִידִין בְּתֵי יִשְׂרָאֵל שִׁילְכוּ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּזִמְן בִּיאַת מְשִׁיחֵנוּ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן, וְהוּא קָל וְחֵמֶר מִבְּתֵי כְּנִסְיֹת זְכוּ", אֲלֵע אִידִישְׁע שְׁטוּבְכַעַר וּוְאוּ מְעַן דִּינֵט דְּעַם אִיבְכַעַרְשְׁטֵן, מְעַן עָסֵט דְּאַרְט נָאָר כְּשֶׁר אִין מְעַן פִּירְט זִיף מִיט אֲלֵע הֶלְכוֹת פּוֹן דִּי תוֹרָה, וְעַן מְשִׁיחַ וְעַתָּה קוֹמְעַן וְעוֹלָן אֲלֵע קוֹמְעַן קִיין אַרְץ יִשְׂרָאֵל.

שְׁטאַרְקֵט אִייד, זִיט מְשִׁיחַ אַרִיין צו לִיגֵן אִין דִּי קְלִינֵע קִינְדַעַר אֲמוּנָה; וְוַאס מְעַן לִיגֵט אַרִיין אִין קִינְדַעַר אִין דִּי יוֹגֵנט, דָּאס בְּלִיבֵט זִייעַר גַּאנְצַע לְעַבְן.

דְּעַר אִיבְכַעַרְשְׁטַעַר זֶאל הַעֲלָפֵן אִיר זֶאלֵט הָאָבֵן הַצְּלָחָה אִין אֲלֵע עַנְיָנִים.

...

עַם וְעַרְט מִיר שׁוִין גְּרִינְגַעַר צו הִיטֵן דִּי אוֹיגֵן

שְׂאֵלָה:

לְכַבּוֹד דְּעַר רֵאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

אִיד פֶּרִי זִיף זִייעַר אַז מְעַן גִיט שׁוִין אִין קַעמפּ, אִיד הָאָב זִייעַר הַנְּאָה גְּעַהאַט דִּי גַאנְצַע יָאָר, אִיד הָאָב זִייעַר הַנְּאָה גְּעַהאַט פּוֹן דִּי שִׁיעוּרִים דִּי גַאנְצַע יָאָר, פּוֹן דִּי אֲלֵע חִיזוּק און עֲצוֹת פֶּאָר'ן לְעַבְן.

אִיד פֶּרִי זִיף זִייעַר און אִיד דֶּאנְק דְּעַם אִיבְכַעַרְשְׁטֵן אַז אִיד לְעַרְן אִין דִּי הַיִּלְיָגַעַר בְּרֶסֶלְבֶּר חֲדָר וּוְאוּ מְעַן לְעַרְנֵט דִּי עֲצוֹת פּוֹן הַיִּלְיָגֵן רַבִּי'ן און מְעַן לְעַרְנֵט אַז וְוַאס מְעַן דֶּאָרְף הָאָבֵן זֶאל מְעַן בְּעַטֵן נָאָר דְּעַם אִיבְכַעַרְשְׁטֵן.

עַס אִיז דָּא אִיין זַאדֵךְ וְוַאס אִיד הָאָב זִייעַר שְׁטאַרְק אַרױסְגַעַנוּמְעַן פּוֹן אֲלֵע שִׁיעוּרִים, דִּי זַאדֵךְ פּוֹן הִיטֵן דִּי אוֹיגֵן; אִיד מוּז זֶאֱגֹן אַז וְעַן אִיד הָאָב אָנְגַעְהוּיבֵן צו הִיטֵן מִינַע אוֹיגֵן אִיז עַס מִיר גְּעוּעוּן זִייעַר שׁוועַר, אַבְכַעַר צוּבִיסְלַעַד הָאָב אִיד זִיף אָנְגַעְהוּיבֵן צוּגַעוּוּאוּיָעַן

דְּעַרְצוּ, און יַעֲצֹט אִיז עֵס מִיר שׁוִין נִישְׁט שׁווער.

די וואָד און אויך לַעֲצֹטע וואָד זענען מִיר גענאנגען אויף אַ שפּאַציר מיט אונזער רבי.

איך האב שׁוִין ברוך השם געענדיגט בראשית שמות וכו' די חומש. איך לערן ברוך השם משניות, גמרא און תיקוני זוהר כמעט יעדן טאג.

דער אייבערשטער זאל העלפן אז דער ראש ישיבה זאל האבן אסאך הצלחה.

יִישַׁר כַּח

תְּשׁוּבָה :

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ב' פְּרִשְׁת פִּנְחָס, י"ח תמוז, שְׁנַת תִּשְׁפ"א לְפָרֵט קָטָן לְכָבוֹד מִיּוֹן טִייעֶרער ... גֵּרוֹ יָאִיר

איך פֿרײ זיך זייער שטארק ווען דו שרייבסט מיר בריוון, דו שרייבסט שׁיין און קלאר, פויל מיט תוכן.

איך בין זייער איבערגענומען פון דאס וואס דו שרייבסט מיר אז דו היטסט דייע אויגן; אין אנהייב איז דאס געווען זייער שווער, אבער יעצט איז דאס שׁוִין אסאך גרינגער.

אזוי גייט עס אין עבודת השם יתברך, אין אנהייב איז עס שווער, מען שפירט נישט גארנישט, און אז מען ברעכט דאס דורך - שפירט מען אלע טעמים פון גן עדן.

אז מען היט די אויגן, מען איז אפגעהיטן בקדשת היסוד - גייט אלעס גרינגער, דעמאלט שפירט מען א טעם אין דאווענען, א טעם אין לערנען, מען שפירט דעם אייבערשטן; און אז מען היט נישט די אויגן, מען קוקט אויף פֿרעמדע פֿרויען - ווערט אלעס פארלאשן.

דעריבער איז ביים רבין געווען א וויכטיגע זאך קדושת היסוד, דער רבי האט זייער אסאך גערעדט פון קדושת היסוד, ווייל דאס איז דער יסוד פון אלעס, אז דער יסוד איז גוט - איז אלעס גוט, און אז דער יסוד איז שוואך, וואס מען טוט נאר - פאלט אראפ.

יעצט האט פאסירט א שרעקליכע פאסירונג אין פלארידע, א גרויסער

בגין האט זיך צאמגעלייגט, הונדערטער מענטשן זענען באגראבן געווארן אין איין רגע, דארט זענען אויך דא אידן, מען ארבעט שוין א לאנגע צייט צוצוקומען צו די מענטשן, פון אפאר לענדער איז מען געקומען ראטעווען. אלע וואונדערן זיך, ווי אזוי קען פאסירן אזא זאך, א בגין זאל זיך צאמלייגן? יעצט הערט מען אין די נייעס אז אז מען האט שוין פאראויס געזאגט אז דער יסוד איז שוואך, עס איז דא שפאלטענעס וכו', זעט מען אז דער עיקר איז דער יסוד, אז דער פונדאמענט איז שטארק - דעמאלט איז גוט.

אזוי איז ביים מענטש; אויב איז מען הייליג, מען היט די אויגן, מען היט דעם אות ברית קודש וואס איז דער יסוד פונעם מענטש, אזוי ווי אלזהו הנביא האט מגלה געווען (הקדמת תיקוני זוהר): "יסוד סיומא דגופא, אות ברית קודש", - דאן קען מען מצליח זיין אין עבודת השם.

איך בעט דיר זייער זאלסט זיך פירן מיט דרף ארץ צו אלעמען, בפרט צו דינע מלמדים. ביים רבי'ן איז דרף ארץ פון די ערשטע זאכן. חכר זיך מיט די קינדער וואס האבן דרף ארץ, איך וועל זיך זייער פרייען אויב דו וועסט זיך פירן מיט דרף ארץ.

...

קענען מיינע פרייע עלטערן קומען וואוינען געבן מיר?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

יישר כח פאר'ן ענטפער [דער בריוו איז בייגעלייגט צום סוף פון דעם בריוו] ווי אזוי זיך צו פירן מיט מיינע עלטערן וואס זענען ליידער נאך פריי און היטן נישט קיין אידישקייט, עס האט מיר זייער שטארק געהאלפן.

איך האב געוואלט פרעגן נאך עפעס אין דעם זעלבן ענין. איך האב שוין אסאך מאל געבעטן מיינע עלטערן זיי זאלן נישט געבן פאר מיינע קינדער צו קוקן אין זייער סמארטפאון, אבער זיי געבן נאך ווייטער. ספעציעל מיין מאמע וואס זי האלט אז עס איז

זייער וויכטיג פאר קינדער אויפצואוואקסן מיט א קאמפיוטער און א סמארטפאון, ווייל דאס וועט זיי מאכן מער קלוג און אפן צו די וועלט; וואס קען איך טון וועגן דעם?
 צווייטנס, איך וויל אז מיינע עלטערן זאלן קומען וואוינען געבן מיר, אז איך זאל זיי קענען ארויסהעלפן און מכבד זיין, איך ווייס אבער אז אויב קומען זיי דא וואוינען וועל איך נישט קענען לאזן מיינע קינדער גיין צו זיין אליין, אבער איך וועל אויך נישט קענען אלץ מיטגיין מיט זיי. איך ווייס אז אויב איינער זוכט דוקא אינטערנעט וועט ער עס קענען טרעפן, אבער אויב איז עס אזוי גרינג ווי ביי מיינע עלטערן אין שטוב, וועט עס טרעפן אפילו איינער וואס זוכט עס נישט דוקא, דעריבער פארשטיי איך אז אויב וועלן מיינע עלטערן וואוינען געבן מיר קען עס זיין א סכנה פאר מיינע קינדער. איז מיין שאלה אויב איך זאל זיי פארשלאגן צו קומען וואוינען געבן אונז.

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת פנחס, י"ט תמוז, שנת תשפ"א לפרט קטן
 מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איר זאלט אונדאי נעמען אייערע עלטערן וואוינען ביי אייך, עס וועט נישט שטערן די חינוך פון אייערע קינדער. איר זאלט ווייטער געבן אייערע קינדער אן ערליכע חינוך און אין די זעלבע צייט זיי פארשטיין געבן אז זיידן און באפן זענען נישט שלעכט, זיי זענען אומוויסנד, מען האט אויסגעריסן פון זיי די תורה און מצוות.

רעדט צו די קינדער איבער דאס שיינקייט און גרויסקייט פון היטן די תורה און מצוות - וועלן זיי אויסוואקסן גרויסע צדיקים, און איר וועט זען אז אייערע עלטערן וועלן אויך תשובה טון, זיי וועלן אנהייבן צוביסליך גיין אין די וועג פון די תורה.

די שכל איז עפעס נישט פשוט, דאס איז א טיפע קלוגע שכל וואס מוהרא"ש האט מתדוש געווען. ווי איר ווייסט דאך, מוהרא"ש האט אלע יארן עוסק געווען און די הייליגע מצוה פון צוריק ברענגען אידישע קינדער צום אייבערשטן, ער האט גענומען מענטשן פון די טיפסטע

אפגרונד און זיי געברענגט צו זיין ערליכע אידן און אויפשטעלן שיינע שטובער. מוהרא"ש האט אלע יארן געלערנט אנשי שלומינו ווי אזוי צו האנדלען מיט זייערע עלטערן, ממש א חידוש שפחידושים וואס מען געפונט נישט אין אנדערע פלעצער; פון איין זייט האט מוהרא"ש אונז גענומען און אונז געברענגט צו די גרעסטע מדריגות, צו דביקות בשם, צו דרגות וואס פריערדיגע צדיקים זענען אנגעקומען נאך יארן הארעוואנגע, און אין די זעלבע צייט איז מוהרא"ש געווען אזוי שטארק דא אויף דער ערד, אזוי פארשטאנען דעם מענטש, אזוי סאך גערעדט מען זאל זיך נישט אפטיילן פון משפחה, מען זאל בלייבן מקושר מיט די משפחה, מען זאל ווייטער גיין צו שמחות און מען זאל איינליידענען די משפחה ווען מען מאכט א שמחה.

אויף האט מוהרא"ש אונז געלערנט מיר זאלן גיין באזוכן אונזערע עלטערן אפילו ווען די עלטערן פירן זיך נישט אזוי ווי מען דארף, השם ישמרנו; פארקערט ווי מען לערנט אין אנדערע מקומות אז מען זאל זיך אפטיילן און נישט האבן שייכות, וואס די וועג האט נישט קיין קיום; אדער פאלט מען צוריק רחמנא לצלן, אדער מאכט דאס א שטארקע פיינטשאפט פון די משפחה אויף פרומע אידן.

מוהרא"ש'ס וועג האט אויפגעוויזן אז הונדערטער און טויזנטער משפחות האבן זיך צוריק געקערט צום אייבערשטן דורך די וועג פון שלום און שלווה; ווייל ווען מען זעט א מענטש פירט זיך אזוי ווי עס דארף צו זיין, עלטערן זעען ווי זייער קינד רעדט שיינ מיט דרום ארץ צו זיי, אפילו ער האט אן אנדערע וועג, ער גייט בדרך התורה, ווען זיי גייען נאכנישט אין די וועג, דאך רעדט ער שיינ, ער קומט באזוכן און ער רעדט מיט דרום ארץ; דאס מאכט אז זיי זאלן קוקן אויף די תורה און אויפן באשעפער גוט, און זיי וועלן אויך גיין אין די וועג, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (יומא פו.) אויפן פסוק (דברים ו, ה): "וְאֶהְבֶּתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ" - זאלסט זען עס זאל ארויסקומען א קידוש השם דורך דיר און דער אייבערשטער זאל פאליבט ווערן דורך דיר. ווייל ווען א מענטש לערנט תורה און פירט זיך

אויף ווי עס דארף צו זיין וואס זאגן מענטשן? "אשרי אביו שלמדו תורה", וואויל זענען זיינע עלטערן וואס האבן אים געלערנט תורה; "אשרי רבו שלמדו תורה", וואויל איז פאר זיין רבי וואס האט אים געלערנט תורה; "אוי להם לבריות שלא למדו תורה", וויי איז פאר די מענטשן וואס לערנען נישט קיין תורה; קוקט אן דעם מענטש, וויבאלד ער לערנט תורה פירט ער זיך אויף אזוי ערליך. אויף אים זאגט דער פסוק (ישעיהו מט. ג): "ויאמר לי עבדי אתה, ישראל אשר בך אתפאר", דער אייבערשטער בארומט זיך מיט אזא איינעם.

עס איז נישט קיין סתירה אייערע עלטערן מיט אייערע קינדער; געבט זיך אפ מיט אייערע עלטערן מיט די גרעסטע פבוד, דריידט אויס די שטוב אלעס ארום זיי, די גאנצע שטוב זאל זיך דרייען ארום זיי; די קינדער זאלן שמועסן מיט זיי, די קינדער זאלן גיין שפאצירן מיט זיי, נעמט זיי ביי די שבת'דיגע סעודות זיי זאלן מיט עסן, געבט זיי צו פארזוכן פון די געשמאקע טעם פון א שבת סעודה, זיי זאלן זען ווי שיין אייער משפחה זינגט זמירות, עס וועט נישט נעמען לאנג ביז זיי וועלן תשובה טון, זיי וועלן צוריקקומען צום אייבערשטן און איר וועט האבן נחת פון אייערע קינדער און אייניקלעך.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

דער בריוו צו וועלכע די אויבנדערמאנטע שאלה פאצירט זיך:

מעג איך טראגן מיינע קינדער צו מיינע עלטערן וואס היטן נישט

אידישקייט?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

צום ערשט וויל איך זיך באדאנקען פאר די געוואלדיגע שיעורים וואס געבן מיר

ממש חיות צום לעבן, עס מאכט מיר פרייליך דאס לעבן.

איך האב צוויי זאכן צו פֿרעגן, ערשטנס, איך האב ברוך השם א שטוב מיט קינדער, מיינע עלטערן זענען אבער ליידער נאך פריי, זיי היטן נישט קיין תורה ומצוות, זיי האבן טעלעוויזיע אינדערהיים, ווי אויך צוויי קאמפיוטערס, צוויי טעבלעטס, צוויי סמארטפאונס און אלעס איז אפן געהעריג צו די אינטערנעט, און כאטש וואס איך בין זיי מכבד, איך רעד צו זיי אויפ'ן טעלעפאן יעדן טאג און איך פרויביר אריבערצוגיין צו זיי פון צייט צו צייט, האב איך אבער מורא פאר מיינע קינדער, איך וויל נישט אז זיי זאלן האבן צוטריט צו די אלע שלעכטע זאכן. און די זעלבע זאך טראכט איך וואס וועט זיין אין אפאר יאר ארום, אויב איך וועל זיי קענען לאדענען צו קומען וואוינען געבן מיר, אויב זיי האבן די אלע שלעכטע זאכן. ווי אזוי האנדלט מען ביי אזא זאך?

די צווייטע זאך וויל איך פֿרעגן, איך בין ברוך השם געווענליך פרייליך און רואיג, ווען איך ווארט אבער א קינד, און נאכ'ן האבן א קינד, פאל איך אריין אין א שווערע דעפּרעסיע, איך ווער זייער גערועז, און איך בין פול מיט נעגאטיווע מחשבות. וואס קען מען טון אין אזא מצב? זאל איך נעמען מעדעצין פאר דעם?

יישר כח פאר אלעס

תשובה :

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת נצבים-וילך, י"ח אלול, שנת תש"פ לפרט קטן מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איר קענט זיך גארנישט פארשטעלן ווי גרויס איז די מצנה פון כיבוד אב ואם; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (קידושין ל:): "שלאשה שתפין הן באדם, הקדוש ברוך הוא, אביו, ואמו, בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש ברוך הוא - מעלה אני עליהם כאילו דרתי ביניהם וכבודני", דריי שותפים איז דא אינעם מענטש - דער אייבערשטער, טאטע און מאמע; ווען א מענטש איז מכבד זיינע עלטערן, זאגט דער אייבערשטער: "איך קום וואוינען צווישן אייך און איך רעכן דאס אזוי ווי איר זענט מיר מכבד".

זייט ווייטער מכבד אייערע עלטערן אפילו זיי פירן זיך נישט אויף די אידישע וועג; די הייליגע חכמים זאגן (תנא דבי אליהו רבה, סימן כו): "כל העולם

כולו שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבַקֵּשׁ מִהָאָדָם רַק שְׂיִכְבַּד אָב וְאָם", דָּעַר אֵיבְעַרְשְׁטֵער זָאגט, די גאַנצֶע וועלט איז מיינס - אײַף הָאב עס באַשאַפֿן, אײַף בֵּעט פֿון עֶנְק נָאר אײַן זאָף, איר זאַלט מְכַבֵּד זײַן טאַטע און מאַמע.

אין די זעלבע צײַט געבט אַכטונג אויף אײַערע קינדער זײַ זאַלן אויסוואַקסן ערליכע אידן; איר זאַלט בעטן אײַערע עלטערן שײַנערהײַט אויב עס איז זײַ נישט שווער אַוועקצולײַגן די זאַכן ווען איר קומט מיט די קינדער. נישט איר זאַלט זײַ מְחַנֵּךְ זײַן; איר טאַרט נישט מְחַנֵּךְ זײַן אײַערע עלטערן, נָאר זײַט זײַ מסביר אַז איר פֿרובֿירט אױפֿצוּצײַען די קינדער ווייט פֿון די זאַכן, זײַ ווייסן נישט פֿון קײַן טעלעוויזיע און קאַמפּיוטער וכדומה, אויב איז מעגליך ווען איר קומט זאַל מען דאַס נישט אַרויסנעמען.

אַז איר וועט מְכַבֵּד זײַן אײַערע עלטערן וועט עס גאַרנישט שאַטן פֿאַר די קינדער, אַדְרָבָה איר וועט זוכה זײַן צו בָּנִים וּבָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת.

איר זאַלט שְׁטענדיג רעדן צו אײַערע קינדער פֿון אײַערע עלטערן מיט פֿבוֹד און עֶהָרֶע. ווען די קינדער פֿרעגן אײַף כֹּל מײַנִי פֿראַגעס: "פֿאַרנוואָס טוט זײַדע דאַס?" "פֿאַרנוואָס טוט באַפֿי דאַס?" זאַלט איר זײַ שײַן געבן צו פֿאַרשטיין: "זײַדי און באַפֿי ווייסן נישט פֿון די תּוֹרָה, זײַ זענען געבען גרויסע רחֲמָנוּת'ער, לָאָמִיר בעטן דעם אײַבְעַרְשְׁטֵן אַינאַיינעם, הײַליגער באַשעפֿער העלף זײַדי און באַפֿי זאַלן תּשׁוּבָה טון, זײַ זאַלן הײַטן די תּוֹרָה און מִצְוֹת", אַזױ וועלן די קינדער אויפֿוואַקסן ערליכע אידן.

אויף אײַער צווייטע פֿראַגע; איר קענט נעמען מעדעצין פֿאַר דעם, וועט איר זײַן מער פֿרײַליך, עס וועט אײַף זײַן גרינגער צוריק צו קומען צו די כּוֹחוֹת.

דער אײַבְעַרְשְׁטֵער זאַל העלפֿן בְּזָכוֹת די מִצְוָה פֿון פֿיבוד אָב וְאָם זאַלט איר זײַן געזונט און שְׁטאַרק און האַבן נחת פֿון אײַערע קינדער.

א כתיבה וחתמה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

[...]

ווי אזוי שפירט מען דעם געשמאק פון זיין א איד ?

שאַלָּה :

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א, די שיעורים מאכן מיר ליכטיג מיין לעבן, איך בין ברוד השם ממשיך זיך מחזק צו זיין מיט'ן רבינ'ס עצות. עס קומט מיר צומאל אריין א קנאה צו די פרייע וואס זענען ווייט פון אידישקייט, אזוי ווי זיי זענען גארנישט מחויב צו טון, און אלעס איז גוט; און איד, נאר ווייל איך בין געבוירן אין אן ערליכע שטוב, מוז איך האלטן אלע מצות פון תורה, איך שפיר נישט אזוי דעם "אשרינו מה טוב חלקינו". וואס טוט מען מיט די סארט געפילן?

איך האב איד געוואלט פֿרעגן וועגן מיין מלומדות, פון ווען איך האב באקומען די בריוו [דער בריוו איז בייגעלייגט צום סוף פון דעם בריוו] ווי אזוי זיך אן עצה צו געבן מיט די קינדער אין קלאס, און איך האב אנגעהויבן פרובירן עס מקיים צו זיין איז דער מצב געווארן פיל בעסער, פון דעסט וועגן דארף איך אבער נאך אסאך חיזוק ליב צו האבן די תלמידים, האבן סבלנות און געדולד צו זיין, ספעציעל אז באלד הויבט מען שוין דעם נייעם זמן, און איד וויל אנהויבן מיט'ן רעכטן פוס.

יישר פח

תשובה :

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת פנחס, כ"א תמוז, שנת תשפ"א לפרט קטן
לכבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

זיי מיר מוחל, איך פארשטיי נישט וואס דא גייט פאר; ווי קענסטו זיין א מלמד פאר קינדער ווען דו אליינס דארפסט צוריקגיין אין חדר לערנען וואס איז א איד, וואס איז תורה, וואס איז מצות; ווי קען מען זיין א מלמד ווען מען ווייסט נישט דאס זיסקייט פון זיין א איד, דאס זיסקייט פון טון דעם ווילן פונעם אייבערשטן ? !

ווען מען זעט אידישע קינדער זענען געבען ווייט פון אידישקייט, וואס איז שייך מקנא צו זיין? אז זייערע רמ"ח אברים און שפ"ה גידים זענען צעבראכן? וואס איז דא קנאה אז זיי זענען ווייט פונעם אייבערשטן? זיי טוען וואס זיי ווילן?!

אז דו ביסט א מלמד, דו ביסט צוגעוואוינט זיך אראפצולאזן צו די קינדער און זיי גוט פארשטיין געבן, וועל איך דיר ענטפערן די פראגע אזוי ווי מען ענטפערט פאר קינדער, א גוטער מלמד לאזט זיך אראפ צו די קינדער, ער ענטפערט זייערע שאלות שיין, קלאר און געלאסן.

ויהי היום, דער מלמד קומט אריין אין כּתה און זאגט פאר זיינע תלמידים: "איך צייל ביז דריי, איך וויל זען ווי אלע קינדער קומען דא אהער, איינס, צוויי, דריי!" אלע קינדער קומען צו לויפן, אלע ווילן אריינגיין אין די גורל, אלע ווילן באקומען די פּרסים, ביי דריי שטייען זיי שוין גרייט, אבער איין קינד קומט נישט, געבען, ער קען נישט גיין, ער האט נישט קיין פיס, ער האט געהאט א שווערע מחלה, מען האט אים לא עלינו אראפגענומען די פיס; ער זיצט אין די זייט אין א וועגעלע, ער איז אנדערש פון אלע קינדער. מיט אים פירט זיך דער מלמד גאר אנדערש, ער גייט אריין אין די גורל אפילו ער קומט נישט, ווען אלע קינדער דארפן רוימען די כּתה בלייבט ער אויף זיין פלאץ, ער דארף נישט רוימען, ער ווערט באלוינט אפילו ער העלפט נישט רייניגן; ער קען געבען נישט העלפן, ער איז א קאליקער לא עלינו.

דער מלמד פּרעגט: "קינדער, איר זענט מקנא דעם קינד?" אלע קינדער זאגן אז זיי זענען נישט מקנא דעם קינד. דער מלמד פּרעגט ווייטער: "איך וויל אייך פּרעגן, פארוואס זענט איר נישט מקנא דעם קינד?! ער דארף נישט פאלגן און ער גייט אלץ אריין אינעם גורל אפילו ער איז נישט אין צייט, אפילו ער העלפט נישט רוימען, פארוואס זענט איר אים נישט מקנא?! קינדער, איר וויסט אז די שטאט צאלט געלט פאר די אלע מענטשן, זיי דארפן נישט ארבעטן, זיי באקומען אלעס אומזיסט, איר זענט זיי נאכאלץ נישט מקנא? די מענטשן קענען שטעלן זייער קאר אין

פֿלעצער וואו אנדערע קענען נישט, זיי האבן אסאך בענעפיטן, איר זענט נאך אלץ נישט מקנא?!"

די קינדער פארשטייען נישט די קשיא, וואס איז שייך צו מקנא זיין א מענטש אן פיס? וואס איז שייך צו מקנא זיין א מענטש וואס איז נישט געזונט? ווער איז אינטערעסירט אין געלט אדער אין קענען שטעלן א קאר דא און דארט, ווער דארף דאס?! די קינדער שרייען אויס: "נישט פח אייבערשטער מיר זענען געזונט!" זיי שרייען אויס א תפלה צום אייבערשטן: "הייליגער באשעפער, האב רחמנות אויף אלע קראנקע! אלע זאלן זיין געזונט ברמ"ח אברים וְשֵׁם ה' גִּידִים!" די קינדער קוקן אויפן קינד מיט רחמנות, זיי האלטן זיך איין פון וויינען פאר זיי, איין קינד קען נישט איינהאלטן זיינע טרערן, ער גייט אין די זייט און פלאצט אויס אין א געוויינ פאר זיין חבר וואס האט נישט קיין פיס; א צווייטער קינד שטיקט זיך מיט טרערן.

ווען מען זעט אידישע קינדער זענען ווייט פון דרך התורה, איז דאס די גרעסטע רחמנות אויף די וועלט. דער הייליגער רבי זאגט (לקיטוי מוהרב"ן חלק ב', סימן ז): "כי עקר הרחמנות הוא פשישראל עם קדוש נופלין, חס ושלום, בעוונות, רחמנא לצלן", דער עיקר רחמנות איז ווען אידישע קינדער פאלן אראפ אין עבירות רחמנא לצלן, "כי זהו הרחמנות הגדול מכל מיני רחמנות", דאס איז דער גרעסטער רחמנות אויף די וועלט; די אלע אידן וואס מען האט פון זיי אויסגעריסן די אמונה, שוין אפאר דורות וואס זיי זענען ווייט פון די תורה - דאס איז נישט א גוטע זאך, דאס איז די גרעסטע רחמנות.

מלמדים דארפן אריינלייגן אין די קינדער אז תורה און מצות איז א גוטע זאך; ווער עס לערנט תורה, ווער עס גייט בדרך התורה - דער האט א לעבן, נאר דאס איז לעבן; טון די ווילן פונעם אייבערשטן איז נישט קיין קנס, טון די ווילן פונעם אייבערשטן איז נישט אן אפקומעניש; דאס איז גוט, דאס איז די בעסטע זאך אויף די וועלט.

אידישע קינדער האבן מצות; מיר קענען נישט עסן אלעס, מיר קענען

נִישֵׁט טוֹן אֲלֶעס, ווייל מיר זענען אזוי ווי דער קראנקער מענטש וואס דער דאקטער זעט נאך אין אים א האפענונג. אזוי ווי די הייליגע חכמים זאגן (תנחומא שמיני, ו) א דאקטער איז געקומען היילן צוויי קראנקע מענטשן, דער דאקטער האט געזען דעם ערשטן חולה אז ער איז אין א סכנה, האט דער דאקטער געזאגט: "תנו לו כל מאכל שהוא מבקש", געבט אים צו עסן אלעס וואס ער בעט, "רָאָה הָאֵחָד שֶׁעֲתִיד לַחַיּוֹת", דער דאקטער האט געזען דער צווייטער קראנקער אז ער קען נאך לעבן, האט דער דאקטער געזאגט: "כֹּף וְכֹף מֵאֵכֶל וְכֹף וְכֹף לֹא יֵאֱכַל", געבט אכטונג אויף אים, געבט אים נישט די און די עסן, נאר פון די עסן מעג ער האבן, האט מען געפרעגט דעם דאקטער: "מה זה, לזה אפה אומר יאכל כל מאכל שהוא מבקש, ולאחר אמרת לא יאכל כֹּף וְכֹף", וואס איז דאס? איינעם זאגסטו ער קען עסן אלע עסן און דער צווייטער מעג נאר עסן דאס און דאס! האט דער דאקטער געענטפערט, דער וועט בלייבן לעבן, דערפאר דארף מען אכטונג געבן אויף אים, ווידער דער ערשטער גייט סיי ווי שטארבן, זאל ער עסן וואס ער וויל, ער קען דאך סיי ווי נישט לעבן, "כֹּף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתִּיר לַגּוֹיִם הַשְּׂקִיצִים וְהַרְמָשִׁים", אזוי אויף האט דער אייבערשטער געזאגט, פאר די אומות העולם האב איך מתיר געווען זיי זאלן עסן די אלע ווערים און קריכעדיגע באשעפענישן, "אֲבָל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם לְחַיִּים", אבער די אידן וואס זיי בלייבן לעבן, זיי זאג איך: "וְהֵייתֶם קְדָשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי, אַל תִּשְׁקְצוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם, אֶת זֶה תֹאכְלוּ, וְאֶת זֶה לֹא תֹאכְלוּ, לֹא תִטְמְאוּ בָהֶם וְנִטְמַתֶּם בָּם", זיי זאלן נישט עסן די אלע נישט פֿשר'ע זאכן, "לְמַה", פארוואס? "שֶׁהֵם לְחַיִּים, שְׁנֹאֲמַר: וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בָּה' אֱלֹקֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם".

לייג אריין אין די קינדער אמונה; לערן זיי אויס זיי זאלן גיין התבודדות, זיי זאלן רעדן צום אייבערשטן, ווייל ווי מער מען רעדט צום אייבערשטן - אלץ מער הייבט מען אן שפירן דאס זיסקייט פון זיין א איד. לערן זיי אויס זיי זאלן דאנקען דעם אייבערשטן; ווען מען דאנקט דעם אייבערשטן ווערט זייער גוט און זיס, מען הייבט אן שפירן א טעם פון גן עדן.

דְּעַר רַבִּי זְאֵגֵט (לְקוּטְיֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב', סִימָן ב): "כִּי זֶה עֵקֶר שְׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הִבָּא, לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל לְשֵׁמוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרַךְ וּלְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ", דָּאס איז דְּעַר תַּעֲנוּג פּוֹן עוֹלָם הִבָּא - צו דָּאנְקֶען דְּעַם אַיִבְעֶרְשְׁטֵן און אים צו לויבן, וויסן אז אַלְעס איז עַר און עַר איז אַלְעס, "שְׁעַל יְדֵי זֶה סְמוּכִים וּקְרוּבִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ", אזוי איז מְעַן נָאנֵט צוּם אַיִבְעֶרְשְׁטֵן, "כִּי כָּל מָה שְׂיִוְדְעִין וּמְפִירִין אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר", ווייל ווי מְעַר מְעַן ווייסט אז אַלְעס אַלְעס איז נָאר דְּעַר אַיִבְעֶרְשְׁטֵער אַלֵיין, "סְמוּכִים אֵלָיו בְּיוֹתֵר", איז מְעַן נְעַנְטֵער צו אים.

אויף זְאֵלְסְטוֹ גיין הַתְּבוּדָּוֹת; בְּעַט דְּעַם אַיִבְעֶרְשְׁטֵן אויף דיין שְׁפָרָאף אין דיין וועג, עַר זְאֵל דִּיר הַעֲלָפֵן דו זְאֵלְסְט הָאבֵן גָּאָר אַ שְׁטָאָרְקֶע אָמוּנָה אין אים, דו זְאֵלְסְט שְׁפִירֵן אַ טַעַם אֵין דִּי תוֹרָה און מְצוּוֹת, דְּעַמְאַלְט וועסטו צוקומען אז דו וועסט שוין נישט וועלן קיין שְׂכָר, דו וועסט וועלן וואס די הייליגע חַכְמִים זָאגן (אבות ד, ב): "שְׂכָר מְצוּוָה, מְצוּוָה", אזוי ווי דְּעַר רַבִּי זְאֵגֵט (לְקוּטְיֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א', סִימָן ה) ווען מְעַן טוט מְצוּוֹת מִיט שְׂמִחָה, מְעַן פֿריידט זיך מִיט דִּי מְצוּוָה אַלֵייןס: "עַד שְׂאִין רוּצָה בְּשׁוּם שְׂכָר עוֹלָם הִבָּא", ביז מְעַן דָּאָרף שוין נישט קיין שׁוּם שְׂכָר, "אַלָּא הוּא רוּצָה שְׂיִזְמִין לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצוּוָה אַחֲרֵת בְּשְׂכָר מְצוּוָה זֹאת", נָאר דִּי גְרַעסְטֵעַ שְׂכָר איז אז עַר זְאֵל קֶענְען טוֹן נָאָף מְצוּוֹת, עַר ווארט דְּעַר אַיִבְעֶרְשְׁטֵער זְאֵל אים גַעבֵן נָאָף מְצוּוֹת, "כִּי הוּא נְהַנֶּה מִהַמְצוּוָה בְּעֲצָמָה", עַר הָאט הַנָּאָה פּוֹן דִּי מְצוּוָה אַלֵייןס; דוּרְף הַתְּבוּדָּוֹת און תְּפִלָּה קֶען מְעַן זוכה זיין צוצוקומען צו דְּעַם, מְעַן זְאֵל הַנָּאָה הָאבֵן פּוֹן זיין אַ איד, מְעַן זְאֵל זיך שְׁפִירֵן אזוי גְלִיקְלִיךְ מִיט תוֹרָה און מְצוּוֹת; עַס זְאֵל אַנְגִיין פֿאַרְוואַס אַנְדֶּערֶע הָאבֵן דָּאס נישט, ביז מְעַן וועט גיין הַפְּצָה, זיי אויף גַעבֵן צו שְׁפִירֵן פּוֹן דְּעַם טַעַם.

דְּעַר אַיִבְעֶרְשְׁטֵער זְאֵל הַעֲלָפֵן זְאֵלְסְט מְצִלִּיחַ זיין מִיט דיינע תְּלִמִּידִים.

...

[דִּי בְּרִיוּ צו וועלכע די אויבנדערמאנטע שְׂאֵלָה בַּאֲצִיט זיך:

ווי אזוי האלט מְעַן אַן דָּאס בְּרַעַן וואס מְעַן הָאט אַמָּאל גַעְהָאט?

שְׂאֵלָה :

לְכַבּוֹד דְּעַר רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

קוֹדֵם כֹּל מוֹז אִיד זִיד זִייער באַדאַנקען פֿאַר די געוואלדיגע שיעורים און עצות אין לעבן, וואס העלפט מיר אזויפיל, און עס ברענגט מיר אריין א האפענונג און סיפוק אין לעבן.

איד וויל פֿרעגן עטליכע זאַכן. ווען איד האב אַנגעהויבן הערן די שיעורים האט עס מיר גאר שטאַרק אַנגעצויגן א גרויסע התלהבות און איד האב אַנגעהויבן דינען דעם אייבערשטן מיט א געוואלדיגע ברען, איד האב געשפירט אז איד האב ענדליך געטראפן איינעם וואס פֿאַרשטייט מיר און רעדט צו מיין הארץ, און עס האט מיר שטאַרק געטוישט דאס לעבן צום גוטן; אָבער ווי לענגער עס גייט דורך מער צייט, ווערט ביי מיר אַפֿגעקליט דאס ברען וואס איד האב געהאט אַנפֿאַנג, און מיט דעם ווערט אויך ווייניגער דאס מקיים זיין וואס איד הער; וויל איד האבן אַן עצה וואס צו טון איבער דעם.

צווייטנס, דער ראש ישיבה שליט"א רעדט אסאך ווי אזוי מען דארף לעבן אינדערהיים, און דאס האט מיר גאר אסאך געהאלפן, אָבער פון די אנדערע זייט בין איד אויפֿגעוואקסן מיט אנדערע סאַרט הַדְּרֻכּוֹת, ביי אונז האט מען אסאך גערעדט קעגן תּאַוֹת וכו'. דאַרף איד אַפֿלאַזן מיין ביז יעצטיגע וועג, אָדער איז דא א מיטלִוועג אין דעם?

דריטנס, איד בין א מלמד, איד לערן מיט קינדער, און לעצטנס האב איד זיי אַנגעהויבן אויסלערנען צו דאַנקען דעם אייבערשטן אויף יעדע זאַך, איד שפיר אָבער אז איד קען נישט האלטן די קינדער אין די ראמען נאר מיט שרייען און אַנשַׁרְעִקן, איד האב נישט קיין אנדערע וועג זיי צו האלטן אויפֿן פֿלאַך; דאַרף איד אַפֿלאַזן דאס מלמדות, אָדער איז דא א וועג זיך צו טוישן?

איד וועל זיך פֿרייען אויב דער ראש ישיבה שליט"א וועט מיר קענען געבן עצות און חיזוק אויף די זאַכן, און איד האף צו זען דעם ראש ישיבה שליט"א בְּקִרְוֹב דא אין ארץ ישראל.

א גרויסן יישר פֿח

תשובה :

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יום ג' פְּרִשְׁת אָמור, ט"ו אִיר, שְׁנַת תִּשְׁפ"א לַפְּרָט קָטן
לְכָבוֹד ... נְרוֹ זָאיר

אִיךָ הָאב עֲרֵהאֲלֵטן דִּיין בְּרִיוו.

אִיךָ וועל פְּרוּבִירן צו עֲנִטְפֶּעֶרן מִיט'ן אִיבְּעֲרִשְׁטֵנ'ס הִילְף.

אויף די עֲרִשְׁטֵע פֿראַגע, אין אָנְהֵיב האָסטו געשפּירט מער חֶשֶׁק און
התְּלֵהבוֹת, דו ווייסט נישט וואס גייט פֿאַר אַז דו פֿאַרלירסט די בֶּרֶען און
חֶשֶׁק.

וויסן זאַלסטו, דער הייליגער רבי זאָגט (ליקוטי מוֹתֵר'ן חֶלֶק א', סימן כה) : "וּבְזֶה
טוֹעִין הַחֲסִידִים הַרְבֵּה, שֶׁפְּתֹאֵם נִדְמָה לָהֶם שֶׁנִּפְלוּ מֵעֲבוּדַת ה'", מְעַנְטֶשֶׁן
זְעֵנען זײ טוֹעָה, עַס דאַכט זײ זײ ווי זײ פֿאַלן אַראָפּ פֿון זײער עֲבוּדַת
הַשֵּׁם, "וּבְאַמַּת אֵין זֶה נִפְּיֵלָה כָּלֵל", אָבְּעַר בְּאַמַּת אֵין דָּאס נִישְׁט קײן
נִפְּיֵלָה, "רַק מִחֲמַת שְׁצָרִיכִין לַעֲלוֹת מִמְּדֻרְגָה לְמִדְרָגָה וְאִז מִתְּעוֹרְרִין
וּמִתְּגַבְּרִין מִחֲדָשׁ הַקְּלִיפּוֹת שֶׁהֵם הַתְּאֹוֹת וְהַבְּלוּלִים וְהַדְּמִיּוֹנוֹת
וְהַמְּחֻשְׁבוֹת וְהַמְּנִיעוֹת כִּנ"ל, עַל כֵּן צָרִיכִין לְהַתְּגַבֵּר בְּכֹל פֶּעַם מִחֲדָשׁ לְחִזּוֹר
וְלְהַכְּנִיעַ וּלְשַׁבֵּר הַקְּלִיפּוֹת וְהַמְּנִיעוֹת וְכוּ' שֶׁבְּכֹל מְדֻרְגָה וּמְדֻרְגָה מִחֲדָשׁ,
אַבֵּל בְּאַמַּת אֵין זֶה נִפְּיֵלָה כָּלֵל כִּנ"ל", דָּאס אֵין נָאַר ווייל מֵעַן דָּאַרְף גײן
הֶעֱכָעַר און הֶעֱכָעַר אֵין עֲבוּדַת הַשֵּׁם, און כְּדִי צו קֶעֱנֵעַן גײן הֶעֱכָעַר דָּאַרְף
מֵעַן אַראָפֿגײן, מֵעַן דָּאַרְף זײ נָאַכְאַמַּל שְׁטאַרְקֵן אויף אַלְע קְלִיפּוֹת וְוַאס
דָּאס זְעֵנען די אַלְטֵע מַעֲשִׂים וְוַאס מֵעַן הָאַט גֶּעטוּן, דְּעַרִיבְּעַר זַעט דָּאס
אויס ווי מֵעַן אֵין אַראָפֿגֶּעפֿאַלן, אָבְּעַר בְּאַמַּת אֵין דָּאס נִישְׁט קײן נִפְּיֵלָה,
דָּאס אֵין נָאַר צו קֶעֱנֵעַן גײן הֶעֱכָעַר און הֶעֱכָעַר.

די צווייטע פֿראַגע, עַס זַעט דִּיר אויס אַ סְתִירָה די ווערְטער וְוַאס דו
הֶעֱרִסט דָּא בײַם רִבִּין מִיט די וועג ווי אַזוי דו בִּיסְט אויפֿגעוואַקסן, דו
בִּיסְט אויפֿגעוואַקסן אַז אַלְעס אֵין תְּאֹוֹת, אַלְעס אֵין גְּשְׁמִיּוֹת, מֵעַן דָּאַרְף
זײ אַפֿרײַסן וְכוּ' וְכוּ' ; וְוַאס אִיךָ שְׁיִיךָ צו זַאגן תְּאֹוֹת? דְּער רַבִּי הָאַט
גֶּעזאַגט (שיחַוֹת הַר"ן, סימן נא) : "וְוַאס אֵין שְׁיִיךָ צו זַאגן תְּאֹוֹת? עַסן דָּאַרְף מֵעַן -
מֵעַן זַאל הָאַבן כֹּחַ צו דִּינֵעַן דְּעַם אִיבְּעֲרִשְׁטֵן, שְׁלֵאַפֿן דָּאַרְף מֵעַן - מֵעַן זַאל

קִעְנֵעַן דִּינֵעַן דַּעַם אֵיבְעֶרְשֶׁטֶן און חֲתוּנָה הָאבֵן דַּאָרְף מְעַן - צו טוֹן דַּעַם רְצוֹן פּוֹנְעַם אֵיבְעֶרְשֶׁטֶן, אִיז דַּאָרְף נִישְׁט שְׂיִיף צו זַאָגן אויף די אַלְע זַאָכֵן תַּאֲוֹת”.

בְּלִיב בֵּי דִיין פְּלֶאז, מֵאָרְף נִישְׁט קִיין מַחְלָקַת; נַעַם דַּעַם רַבִּי'ן פֿאַר חִיזוּק, לְעֶרֶן דַּעַם רַבִּינ'ס סְפָרִים וְעַט זִיף דִּיר עֲפֻעֵנְעַן דִּיין מַח, דו וְעַסְט קוֹקֵן אַנְדֶּערֶש אויף די וְעַלְט.

וְעַן מְעַן וְעַרְט מְקוּרֵב צוּם רַבִּי'ן, מְעַן הֵיבֵט אָן לְעֶרֶנְעַן דַּעַם רַבִּינ'ס סְפָרִים, מְעַן הָעֶרְט דַּעַם רַבִּינ'ס קוּל - הֵיבֵט מְעַן אָן שְׂפִירֵן ווי מְעַן אִיז אַרוּם גְּעוּמְעַן מִיט אֵיבְעֶרְשֶׁטֶר, מְעַן הֵיבֵט אָן שְׂפִירֵן א זִסְקִיט אִין לְעַבֵן, מְעַן שְׂפִירֵט ווי דַּער אֵיבְעֶרְשֶׁטֶר אִיז מִיט מִיר, בֵּי מִיר און נַעֲבֵן מִיר; וְוַאס מְעַן דַּאָרְף - בְּעַט מְעַן אִים, וְוַאס מְעַן ווִיל - רַעֲדַט מְעַן צו אִים; מְעַן דַּאָנְקַט און מְעַן לױבֵט אִים, די ווִיב און קִינְדֶּער וְעַרֵן א חֶלֶק אִין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם.

גְּלִיב מִיר, עַס אִיז דַּא אַסאַף צו שְׂרִיבֵן אִין דַּעַם עֲנִיָן; א שְׂאָד מְעַן רַעֲדַט נִישְׁט פּוֹן דַּעַם צו בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְוַאֲלֵטֶן אַלְע זִיף גַּעֲצוּיָגֵן צוּם אַמֶּת. רױב פֿאַלֵן אַנוּעַק ווִייל זֵי הָאבֵן נִישְׁט קִיין כַּח זִיף צו רִיִסֵן מִיט די לְעַבֵן, מְעַן רַעֲדַט נֶאָר פּוֹן זִיף אַפְּשִׁידֵן, פּוֹן זִיף אַפְּטִיילֵן; דַּער רַבִּי רַעֲדַט אַנְדֶּערֶע וְעַרְטֶער, דַּער רַבִּי רַעֲדַט אַזױ שְׂטאַרְק פּוֹנְעַם אֵיבְעֶרְשֶׁטֶן - אַז עַס וְעַרְט אַזױ לִיכְטִיג, עַס וְעַרְט אַזױ זִיס; גַּשְׂמִיּוֹת וְעַרְט רױחְנִיּוֹת, אַלְעַס וְעַרְט אַלְקוֹת.

די דְּרִיטֶע פֿראַגֶּע, אויב דו זַאָלְסְט אַפְּלֶאזֵן די מְלַמְדוֹת, דו שְׂפִירְסְט ווי אָן שְׂרִייעֵן גִּיט עַס נִישְׁט; אִיף מִיין דו זַאָלְסְט עֲנִדֶּערֶש אַפְּלֶאזֵן די שְׂרִייעֵן, שְׂרִייעֵן אִיז א זַאָרְף וְוַאס הָעֶלְפֵט נִישְׁט, שְׂרִייעֵן קוּמֵט פּוֹן פֿאַרְלוּיֶרְנְקִיט, פּוֹן נִישְׁט גַּעְהֶעֲרִיג שְׂלֶאפֵן, פּוֹן נִישְׁט גַּעְהֶעֲרִיג עַסֵן, און עַס הָעֶלְפֵט נִישְׁט.

אִיף בֵּינן גַּעוּוֶען א מְלַמֵּד, אִיף בֵּינן גַּעוּוֶען פֿאַרְלוּיֶרְן, אִיף הָאב גַּעְהֶאט קִינְדֶּער וְוַאס אִיף הָאב נִישְׁט גַּעֲטֶרַאפֵן די וְעַג זִיף צו מַחְבֵּר זִיין מִיט זֵי; זֵי הָאבֵן נִישְׁט גַּעוּוֶאָלְט פֿאַלְגֵן און אִיף הָאב נִישְׁט גַּעְהֶאט א וְעַג מִיט זֵי ווי צו קִעְנֵעַן זִיין א גוֹטֶער מְלַמֵּד זֵי זַאָלֵן פֿאַלְגֵן, וְוַאס הָאב אִיף גַּעֲטוֹן?

אִיךָ פְּלִעַג גִּיין אַינְדער־פֿרי פֿאַרְטֶאָגס הַתְּבוּדוֹת, אִיךָ הָאב גְּעוֹיִינְט צוּם
אַיִבֶּער־שְׂטן עֵר זָאל מִיר גַּעבֵן אַן עֵצָה ווי אַזוי צו קֶענען לְעֶרְנען מִיט זַיי;
אִיךָ הָאב דְּעֶרְצִיילְט דְּעם אַיִבֶּער־שְׂטן יַעֲדֵן קִינְד ווי אַזוי עֵר אִיז אִין כְּתָה,
אַלְעס אַלְעס דְּעֶרְצִיילְט, און בִּיז אַ קוֹרְצֶע צַייט זְענען די קִינְדער גְּעוואָרן די
חֲשׁוּב'סְטע קִינְדער; טו דָאס וועסטוּ הָאבֵן הַצְלָחָה.

[...]

איש אמונות

מעשיות פאר קינדער

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת בלק, י"ב תמוז, שנת תשפ"א לפרט קטן
לקבוד מיין טייערער ... גרו יאיר, קרית ברסלב ליבערטי
אשריך ואשרי חלקיך אז דו ביסט עוסק אין אזא הייליגע ארבעט, דו
ביסט מסדר אזוי שיין די בריוו פון ספר איש אמונות, דו ביסט דאס מגיה
זייער גוט, מען טרעפט נישט קיין טעותים.

דא האסטו א מעשה פאר 'עצתו אמונה פאר קינדער':

קינדער, ווער וויסט ווי אזוי מען ווערט א צדיק?

די קינדער שרייען אלע: "אז מען רעדט צום אייבערשטן!"

זייער גוט, אז מען רעדט צום אייבערשטן ווערט מען א גרויסער צדיק,
אזוי האט דער הייליגער רבי געזאגט, ער האט זוכה געווען צו ווערן א
גרויסער צדיק ווייל ער האט אסאך גערעדט צום אייבערשטן. פון ווען ער
איז געווען א קליין קינד, האט ער זייער אסאך געוויינט צום אייבערשטן,
ביז ער איז געווארן א גרויסער צדיק.

דער רבי האט דערציילט, ווען ער איז געווען א קליין קינד האט ער
זייער שטארק געוואלט שפירן א טעם אין שבת קודש, פרייטאג נאכמיטאג
איז ער געגאנגען זיך טובלען אין מקוה לכבוד שבת קודש און ער איז
געגאנגען אין שול, ער האט געוואלט עפעס טון פדי זוכה זיין צו שפירן א
טעם אין שבת. איינמאל האט דער רבי געזען א איד זאגן שיר השירים ביי
זיין שטענדער, דער רבי האט געטראכט 'איך וויל אויך שפירן א טעם אזוי

ווי דער איד וואס זאגט שיר השירים אזוי בא'טעמ'ט, האט ער זיך אריינגעזעצט אינעם שטענדער, דער איד האט זיך נישט וויסנדיג געמאכט, ער האט נישט געטראכט אז דאס איז מאדנע, וואס זיצט א קינד אינעם שטענדער? ער האט געטראכט אז דאס איז די וועג פון קליינע קינדער, זיי שפילן זיך, זיי טוען אינטערעסאנטע זאכן.

אבער דער רבי האט דאס נישט געטון אלץ נארישע קינדרישע זאכן, דער רבי איז געזיצן אינעם שטענדער און געוויינט, ער האט געוויינט: "הייליגער באשעפער, איך וויל אויך שפירן א טעם אינעם שבת, הייליגער באשעפער, איך וויל זיין א צדיק", דער רבי איז דארט געזיצן א לאנגע צייט.

דער איד האט פארגעסן אז דער רבי זיצט דארט, ביז ווען עס איז שוין געווארן שפעט ביינאכט, דעמאלט איז דער רבי ארויסגעקומען, און דער רבי האט געשפירט ווי ער זעט א גרויסע ליכטיגקייט פון זיין אזוי לאנג אין די טונקל (פעלת הצדיק, סימן נג).

אלע קינדער וואס וועלן טון וואס דער רבי האט געטון, איר וועט גיין אין א שטילע פלאץ בעטן דעם אייבערשטן, וועלן אלע ווערן גרויסע צדיקים.

שטארק זיך מיט דיין ארבעט, זיי נישט קיין מסתפק במעוט, ווער נישט זאט; טראכט אלץ וואס נאך קען מען טון מיט די ליכטיגע עצות פון רבין, עס זאל אריינגיין אין די וועלט? נעם צוזאמען אלע מעשיות פאר קינדער און געב ארויס א באזונדערע ספר מעשיות פאר קינדער, דאס וועט זיין א גרויסע זאך; די מפיצים וועלן דאס טיילן ביי די הייזער, מענטשן וועלן דאס כאפן.

...

זאַלסט זיין געבענטשט פאר דיין געטרייע אַרבעט מיט די

קינדער

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פֿרשֶׁת בֶּלֶק, י"ד תמוז, שְׁנַת תשפ"א לִפְרֵט קָטָן

לְכבוֹד מֵיין טײַעֲרער ... גַּרוֹ יֵאִיר

זאַלסט זיין געבענטשט מיט אַלע בְּרָכוֹת פֿאר דיין געטרייע אַרבעט

וואס דו טוסט מיט אונזערע קינדער, דו מאַכסט אַ קידוש הַשֵּׁם.

איך הער שוין צוריק גרוסן פון די משפחות וואס געפונען זיך דארט

וואו איר זענט דעם זומער. זיי זענען געווען אזוי דערשראקן ווען זיי האבן

געהערט אז די ברוסלבער חדר קומט אהין אויפ'ן זומער, פון די אלע לשון

הרע'ס וואס מען רעדט אויף אונז; יעצט שטייען זיי און שטוינען פון די

איינלקייט און ערליכקייט פון די קינדער, בעיקר ווי די קינדער פירן זיך

דערוואקסן.

איך בעט דיר זייער, שטארק זיך מיט אַלע דינע פחות ווייטער ממשיך

צו זיין מיט די עבודת הקודש.

זיי מיר מודיע ווען איך זאל קומען צו די קינדער, איך וויל קומען

איינמאל אַ וואך צו זיי.

...

זיין אזוי פרייליך אז די שמחה זאל איבעררינען

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פֿרשֶׁת פִּנְחָס, י"ח תמוז, שְׁנַת תשפ"א לִפְרֵט קָטָן

לְכבוֹד ... גַּרוֹ יֵאִיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

זאג אביסל תהלים יעדן טאג, דאס וועט דיר עפענען אַלע טויערן צום

אייבערשטן; דו וועסט מער נישט שפירן ווי דו שטייסט פון אינדרויסן, עס

וועט דיר גרינגער ווערן.

דער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן עג): "מי שרוצה לזכות לתשובה

יהיה רגיל באמירת תהלים, כי אמירת תהלים מסגל לתשובה וכו', והנה

הכל חפצים ליראה את שמה, ואף על פי כן לאו כל אדם זוכה לעשות תשובה, כי יש אחד שאין לו התעוררות כלל לתשובה, יעדער וויל זיין אן ערליכער איד און טון די ווילן פונעם אייבערשטן, אבער נישט יעדער איז זוכה אויסצופירן זיין ווילן אויף למעשה, ווייל עס איז דא איינער וואס האט בכלל נישט קיין שום התעוררות תשובה צו טון, "ונאפילו מי שיש לו התעוררות לתשובה, אינו זוכה להגיע אל האות והשער של תשובה השיף לו", און אפילו איינער וואס האט שוין יא אן התעוררות תשובה צו טון, ווייסט ער נישט וואס ער זאל טון צו ווערן אן ערליכער איד, "ונאפילו אם מגיע לשם, יכול להיות שהשער של תשובה סגור, ומחמת כל זה אין האדם זוכה לתשובה", און אפילו איינער וואס האט יא אן התעוררות תשובה צו טון און ער ווייסט וואס מען דארף טון צו ווערן אן ערליכער איד, דארף ער נאך אויף זוכה זיין צו טון און נישט ווערן צעבראכן וכו' וכו', דערפאר איז נישט יעדער זוכה תשובה צו טון, "ועל ידי אמירת תהלים, אפילו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה, הוא מתעורר לעשות תשובה", פירט דער רבי אויס; אז א מענטש איז זוכה און ער זאגט תהלים, אפילו ער האט נישט קיין התעוררות, "וגם זוכה על ידי תהלים להגיע אל השער ואות השיף לו, ולפתח השער נמצא שזוכה על ידי תהלים לעשות תשובה", קען ער דורכדעם אנגיין מיט א מורא דיגע שטארקייט וכו' ביז ער איז זוכה תשובה צו טון און ווערן אן ערליכער איד.

עס איז נישט שווער צו זיין אן ערליכער איד; עס איז אזוי גרינג צו תשובה טון, מען דארף נאר אביסל וועלן, מען דארף נאר אביסל טון. עס איז נישט שווער צו זאגן תהלים, עס איז גרינגער צו זאגן תהלים ווי דארפן פאסטן און טון סיגופים צו פאררעכטן וואס מען האט געזינדיגט, מען דארף נאר וועלן.

מיר געפונען זיך דעם זומער אין קרית ברסלב ליבערטי; עס איז אזוי געשמאק דא, מען איז אוועק פון די גאנצע טומל פון שטאט. דא זעט מען גארנישט, מען הערט נישט גארנישט, מען ווייסט נישט גארנישט - מען הערט נאר דיבורי אמונה.

היינט איז געווען א חומש סעודה אין חדר אין שטעטל, די קינדער לעבן מיט אזא תמימות, מיט אזא ריינקייט; עס איז אזוי געשמאק צו זען ווי אוינגערע דורות וואקסן אויף מיט אזא ריינקייט.

היינט איז ביי מיר א יום טוב, מיין זון הבחור הרב שמעון גרו יאיר מאכט א סיום הש"ס; מה אשיב לה, כל תגמולוהי עלי - אז מיינע קינדער גייען אין די וועג פון הייליגן רבין.

איך בעט דיר זייער, זיי פרייליך. זע אז די שמחה זאל איבערריינען; ווען מען זעט דיר - זאל מען זען ווי דו ביסט פרייליך, עס איז נישט גענוג צו זיין פרייליך שטילערהייט, פאר זיך אין הארץ, עס דארף איבערריינען. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אז מען היט די הלכות האט מען געזונטע קינדער

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת פנחס, י"ח תמוז, שנת תשפ"א לפרט קטן

מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

אין די טעג וכו' דארף מען זייער אכטונג געבן צו היטן די הרחקות; אז מען היט די הרחקות האט מען געזונטע קינדער און אויב חס ושלום מען היט נישט די הרחקות האט מען שרעקליכע צרות, נאך אויף די וועלט.

בנוגע זינגען אין די טעג; אין די טעג דארף מען אכטונג געבן נישט צו זינגען ווען דער מאן הערט. אויב איז עס אן עת הצורך, מען דארף איינשולעפן דאס קינד און דער מאן האט נישט וואו צו גיין - דעמאלט קען מען מקיל זיין, אבער סתם אזוי - טאר מען נישט זינגען אין זיין געגנווארט.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

טַעקסט אויפ'ן טעלעפאן, אָבער נאר מיט יראת שמים

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת פנחס, י"ח תמוז, שנת תשפ"א לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מיט יראת שמים איז נישט קיין פראבלעם צו קענען טעקסטן, און אן
יראת שמים איז סיי ווי ביטער.

ער קען האבן טעקסט אויפ'ן טעלעפאן; לערן אים אויס ער זאל נישט
האבן קיין גרויפס, יעדע גרופ וואס מען האט אויפ'ן טעלעפאן נעמט אָוועק
די צייט פונעם מענטש און עס נעמט אים אָוועק די מנוחה, אָבער צו קענען
שרייבן פאר טאטע מאמע איז נישט קיין פראבלעם.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אז מיר לערנען און פארשפרייטן "אשר בנחל", איז מוהרא"ש

צווישן אונז

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת פנחס, י"ח תמוז, שנת תשפ"א לפרט קטן
לקבוד מיין ליבער ... גרו יאיר

וואו האלט די מפתחות אויף ספר אשר בנחל חלק ג'? איך ווארט שוין
אזוי לאנג דאס צו ענדיגן און דרוקן.

איך האב צוגעזאגט פאר מוהרא"ש אז איך וועל דאס דרוקן און
פארשפרייטן, איך וויל מקיים זיין מיין צוואג; בעט איך דיר העלף מיר,
וועט דאס זיין פאר דיר אן אייביגע זכות.

מוהרא"ש האט מבטיח געווען אז ווער עס וועט דרוקן דעם ספר אשר
בנחל וועט זען גרויסע ישועות; איך אליין האב צו דערציילן גרויסע זאכן
וואס איך האב געזען ביי מיר נאכן דרוקן די הייליגע ספרים.

אויך זאלסטו צאמנעמען אלע מפתחות און מאכן פון דעם א
באזונדערע באנד. אויסער די זיבן חלקים וויל איך דרוקן א באזונדערע

באנד 'ספר המפתחות' און 'תוכן ענינים' פון אלע זיבן בענדער, דאס וועט פארגרינגערן צו קענען טרעפן אלעס וואס מען וויל טרעפן.
כל זמן מיר וועלן לערנען אָשר בנחל און דאס פארשפרייטן - איז גערעכנט אזוי ווי מוהרא"ש איז דא צווישן אונז; נאר וואו מען לערנט די ספרים פונעם צדיק - דארט איז דער צדיק.

...

אויבן אין הימל קוקט מען ווער עס גייט ארויס פון זיין וועג

פאר א צווייטן איד

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת פנחס, י"ט תמוז, שנת תשפ"א לפרט קטן
לקבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

גיי הפצה, הפצה איז דיין תיקון; אז דו וועסט גיין הפצה וועסטו פאררעכטן וואס דו האסט פוגם געווען. דער רבי זאגט (ספר המידות אות ניאוף, סימן מא): "תקון להוצאת זרע לבטלה, שישתדל להחזיר בני אדם בתשובה", ווען מען ברענגט צוריק מענטשן צום אייבערשטן, מיט דעם טוט מען פאררעכטן די עבירה פון הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן.

אז דו וועסט גיין הפצה וועסטו זיך איבערצייגן ווי מענטשן שטייען און ווארטן אויף די ספרים און קונטרסים, בפרט אויף די נייע קונטרסים עצתו אמונה - איש אמונות. דאס רעדט צו די בני הנעורים, עס וועקט זיי אויף צוריק צו קומען צום אייבערשטן, מענטשן זענען זיך מחז' מיט דעם.

אויבן אין הימל איז אנדערש פון דא, אויבן קוקט מען נישט ווער עס האט מער געלט, א שפענערע הויז אדער א שפענערע קאר, אויבן קוקט מען ווער עס טוט פאר אנדערע, ווער עס גייט ארויס פון זיין וועג פאר א צווייטן איד, ווער עס איז עוסק אין די גרויסע עבודה פון צוריק ברענגען אידישע קינדער צום אייבערשטן.

דער הייליגער זוהר זאגט (תרוימה קכח:): "תא חזי, כל מאן דאחיד בידא

דחייבא ואשתדל ביה, למשבק ארחא בישא", קום און זע, זאגט דער הייליגער זוהר: א מענטש וואס ברענגט צוריק זינדיגע מענטשן צום אייבערשטן, "איהו אסתלק בתלת סלוקין, מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא, גרים לאכפייא סטרא אחרא וגרים דאסתלק קודשא בריה הוא ביקריה, וגרים לקיימא כל עלמא בקיומיה לעילא ותתא", דער מענטש איז זוכה ארויף צו גיין אויף א פלאץ וואס קיין שום מענטש איז נישט זוכה; דער מענטש נעמט אנוועק טומאה פון דער וועלט און ער מאכט אז דעם אייבערשטנס נאמען זאל ווערן געהייליגט אויף די וועלט, דער מענטש איז גורם אז אלע וועלטן שטייען אויף זיין זכות, "וזכי למחמי בנין לבנוי", ער איז זוכה צו זען קינדער און אייניקלעך, "וזכי בהאי עלמא, וזכי לעלמא דאתי", און ער איז זוכה צו אלע גוטע זאכן אויף די וועלט און אויף יענע וועלט, "כל מארי דינין, לא נכלין למידן ליה, בהאי עלמא ובעלמא דאתי", קיינער קען אים נישט שלעכט'ס טון, נישט אויף די וועלט און נישט אויף יענע וועלט, "עאל בתריסר תרעי, ולית מאן דימחי בידיה", ער גייט אריין אין דרייצן טויזען פון שערי רחמים, און קיינער קען אים נישט צוריק האלטן.

מיר זענען דורכאויס די זומער וואכן אין קרית ברסלב ליבערטי; עס איז ממש א מחי' דא, עס איז א ריינע פלאץ, א פלאץ פון אמונה. איך האף צום אייבערשטן דא צו זיין ביז א וואך פאר ראש השנה.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

דער שליסל פון קינדער ליגט נאר אינעם אייבערשטנס הענט

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת פנחס, י"ט תמוז, שנת תשפ"א לפרט קטן

מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

דער שליסל פון קינדער ליגט נאר אינעם אייבערשטנס הענט. חכמינו

זכרונם לברכה זאגן (פעניית ב.): אַמר רבי יוחנן: "שְׁלֵשָׁה מִפְתָּחוֹת בְּיָדוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא", דְרִי שְׁלִיסְלֵעַן לִיגֵט אִין דִּי הָעֲנַט פּוֹנְעַם אִיבְעַרְשָׁטן, "מִפְתָּח שֶׁל גְּשָׁמִים", דִּי שְׁלִיסְלֵעַן פּוֹן רַעְגָן, "מִפְתָּח שֶׁל חַיָּה", דִּי שְׁלִיסְלֵעַן פּוֹן קִינְדֵּער, "וּמִפְתָּח שֶׁל תַּחֲיִית הַמֵּתִים", און דִּי שְׁלִיסְלֵעַן פּוֹן תַּחֲיִית הַמֵּתִים; אַז מְעַן ווִיל אַרְיִינגִיין אִין אַ פֶּאַרמאַכְטע פֿלאַץ וואָס איז פֶּאַרשְׁפּאַרְט דאַרף מְעַן זוכן ווער עס האט די שְׁלִיסְלֵעַן, מְעַן פֿרעגט זיך נאך ווער האט די שְׁלִיסְלֵעַן? מְעַן גייט צו יענעם און מְעַן בעט יענעם פֿאַר דִּי שְׁלִיסְלֵעַן, אַזוי קען מְעַן אַרְיִינגִיין.

אַז איר ווילט זוכה זיין צו נאך קינדער דארפֿט איר זיך ווענדן צום אִיבְעַרְשָׁטן, אים בעטן פֿאַר דִּי שְׁלִיסְלֵעַן. מאכט אִיךְ יעדן טאג אַ צייט פֿאַר תּפִּלָּה וְהַתְּבוּדָּוֹת, בעטס דעם אִיבְעַרְשָׁטן אויף אִיעֶר אִיגענע שְׁפִּראַךְ, בעטס אים: "רבונו של עולם, אִיךְ דאַנק דיר פֿאַר מיינע ליכטיגע קינדער, אִיךְ בין אַזוי גליקליך מיט דִּי דְרִי מַתְּנוֹת, אִיךְ האב זיי אַזוי ליב; יעצט בעט אִיךְ דיר הייליגער באשעפֿער, געב מיר נאך קינדער, אִיךְ וויל אַזוי שְׁטאַרק האבן אַ גרויסע שְׁטוב מיט אַסאַךְ קינדער און אִיניקלעך"; אַזוי זאַלט איר יעדן טאג טוין, קודם זאַלט איר דאַנקען און נאַכדעם זאַלט איר בעטן, וועט איר זען גרויסע ניסים.

דִּי הייליגע חַכְמִים זאגן (ירושלמי סוטה ז, א): "הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְתַאֲוֶה לְשִׁמוּעַ שִׁיחָתָן שֶׁל צְדָקְנִיּוֹת", דער אִיבְעַרְשָׁטער גליסט צו הערן דִּי שְׁמוּעֶסן פּוֹן עֲרִלִּיכע פֿרויען; דִּי גרעסטע גליסט ביים אִיבְעַרְשָׁטן איז ווען מְעַן קומט צו אים מיט תּפִּילוֹת וּבִקְשׁוֹת, מְעַן דאַנקט אים אויף אַלע חֲסָדִים און מְעַן בעט אים וואָס מְעַן דאַרף, דאַס איז ביים אִיבְעַרְשָׁטן זייער חשוב.

דער הייליגע זוהר זאגט (פרשת בלק, קצה). נישטא קיין גרעסערע זאך ביים אִיבְעַרְשָׁטן ווי ווען אַ צעפֿראכענע האַרץ קומט צו אים און רעדט זיך אויס דאַס האַרץ און לייגט פֿאַר זיינע טענות, ער בעט דעם אִיבְעַרְשָׁטן זאַל רחֲמֵנוֹת האבן. אַלע מלאכים, אַלע הימלען, אַלע פֿרעגן: "וואָס טוט דער אִיבְעַרְשָׁטער? פֿאַרן וואָס דאַרף דער אִיבְעַרְשָׁטער זיך פֿאַרען כּבֻּכּוֹל מיט דִּי צעפֿראכענע הערצער?" ביז מְעַן ענטפֿערט זיי: "דִּי צעפֿראכענע

הערצער זענען דעם אייבערשטנס באליבסטע זאך."

קלאפט אייך נישט אראפ מיט די אלע חלומות וואס דער זאגט און וואס יענער זאגט, פארוואס איר האט נישט נאך קינדער; איינער זאגט איר זאלט נישט עסן קיין מעל, א צווייטער זאגט איר זאלט נישט עסן צוקער, א דריטער זאגט - נישט עסן קיין טשאקאלאד; עס איז א גרויסע זאך צו זיין גלייבעדיג, פרויען האבן די מעלה, זיי זענען זייער גלויביג, זייער תמימות'דיג, אבער פון די אנדערע זייט גלייבן זיי יעדע חלום, יעדע פאנטאזיע - פון יעדע פרוי, מען דארף נישט יעדן אויסהערן.

וואויל איז דעם וואס הערט אויס וואס צדיקים זאגן, ער נעמט עצות פון צדיקים, ער לעבט מיט די עצה פון התבודדות; וועט ער געהאלפן ווערן מיט אלע ברכות.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

מיר קלאגן אויפ'ן חורבן בית המקדש

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת פנחס, כ' תמוז, שנת תשפ"א לפרט קטן לכבוד אנשי שלומינו, תלמידי היכל הקודש בני ברק, ה' עליהם יחיו זייט מיר מוחל, איך דארף ווען שרייבן פאר אייך יעדן טאג א בריוו, כאטשיג איין מאל א וואך; וואס זאל איך טון, איך קום נישט אן, איך האב אזויפיל זאכן וואס ליגט אויף מיר צו טון, זייט מיר דן לפף זכות; איך וועל פרויבירן פון יעצט צו מאכן צייט צו שרייבן פאר די טייערע אנשי שלומינו פון ארץ ישראל.

מיר זענען יעצט אריין אין די דריי וואכן, די טעג זענען טעג וואס מיר קלאגן אויפ'ן חורבן בית המקדש; דער רבי זאגט (לקוטי מוה"ר חלק ב', סימן 10) אז דער עיקר חורבן בית המקדש איז אז מען ווייסט נישט פונעם צדיק, די צדיקי אמת זענען פארשטעלט פון די וועלט, ווער איז גרויס? ווער איז

חשוב? טאטערן, זאכן וואס זענען גארנישט, דאס איז שרפת בית המקדש; אויף דעם וויינען מיר, אויפ'ן צדיק וואס איז פארשטעלט פון דער וועלט. ווייל ווען דער צדיק וואלט ווען נישט געווען פארשטעלט, וואלט נישט געווען דער חורבן בית המקדש. קוקט דעם לשון פון רבי'ן: "ועל זה נאמר: 'תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות, בני ציון היקרים המסלאים בפז' וכו' (איכה ד), דהינו שישאל קדושים מתגלגלים, חס ושלום, בראש כל חוצות, כי נסתלק ונתעלם הראש בית, דהינו הצדיק האמתי, ונתגבר, חס ושלום, ההפך, שהוא בחינת שם של הטמאה של החיצונים, בחינת ראש כל חוצות כנ"ל", אידישע קינדער וואלגערן זיך אין די גאסן, נישטא קיין הויז פאר זיי; דער צדיק, דער ראש בית - איז פארהוילן.

מיר דארפן אין די טעג זיך שטארקן אין פארשפרייטן די ספרים און קונטרסים, עצות און חיזוק פון הייליגן רבי'ן, ביתר שאת וביתר עוז, דאס איז בנין בית המקדש. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ברכות לג): "כל אדם שיש בו דעה פאילו נבנה בית המקדש במיור", ווער עס האט שכל, ביי אים איז אזוי ווי דער בית המקדש איז אויפגעבויט, ער שפירט יעצט וואס מען האט געשפירט אין בית המקדש; אין בית המקדש איז געווען א שטארקע גלוי אלקית, א פלאץ וואו מען האט געשפירט דעם אייבערשטן. ווען מען האט דעה, מען האט שכל, מען ווייסט, מען גלייבט און מען לעבט מיט ממלא כל עלמין, וסובב כל עלמין, ובתוך כל עלמין, אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, מען געדענקט אז אלעס איז דער אייבערשטער און דער אייבערשטער איז אלעס - איז מען נישט אין גלות, דער גוף איז אין גלות, אבער דער קאפ, דער מח - איז נישט אין גלות, די נשמה איז נישט אין גלות. ווען מען פאלט אונטער טבע, מקרה און מזל - דעמאלט איז מען אין גלות בגוף ונפש; אין די טעג דארף מען מער עוסק זיין אין הפצה, אריינברענגען אין אלעמען דער אייבערשטער איז דא, דער אייבערשטער פירט די וועלט'.

טייערע ברידער, טייערע חברים, אנטלויפט פון פאליטיק, עס זאל ענק נישט אינטערעסירן די זאכן; אלע פארטייען, פון אנהייב ביזן ענדע - איז

נאר שָׁרְרָה, כְּבוֹד און גְּעֻלָּט. אײַךְ האַב נישט מוֹרָא דָּאס צו זאָגן און צו שְׂרײַבן, קען זײַן איר זענט נישט צוגעוואוינט צו די שפּראַך, קען זײַן עס זענען דא צווישן אײַךְ וואס טראַכטן אז די פּאַרטיי איז אַ ישועה, די פּאַרטיי איז אַ גאולה וכו' וכו'; זאלט איר וויסן אז אלעס איז פּאַליטיק, אלע פּאַרטייען זענען אײַן שטיק ליגנט, אָך און וויי ווער עס האט שייכות מיט זיי.

לײַנט נישט קײַן צײַטונג, בּפּרַט די פּרומע צײַטונג; פון דעם זאלט איר זײַך זײער היטן, זײַך נישט אײַנרעדן אז דאס איז אַ חלק פון די תּוֹרָה. אַנשטאַט לײַנען די צײַטונג זאלט איר לערנען די הייליגע תּוֹרָה, מאַכט אײַך שיעורים אין פּל התּוֹרָה כּוּלָּה. מאַכט אַ שיעור אין חומש רש"י יעדן טאג, זונטאג ביז שני, מאַנטאג ביז שלישי און אזוי ווייטער. נאָך אַ שיעור זאלט איר מאַכן אין משניות, יעדער אײַנער וויפיל ער קען, פון אײַן פּרַק משניות אָדער צוויי דריי, אַכצן אָדער מער, וויפיל צײַט איר האט. מאַכט זײַך אַ שיעור אין גמרא, לערנט דעם בלאט גמרא יעדן טאג, עס איז דאָך אַ מַחֲזֵ' אַ טאג וואס מען לערנט דעם בלאט גמרא. מאַכט אַ שיעור אין הלכה, אין מדרש, זוהר און אזוי ווייטער.

גרייט אײַך צו קומען קײַן אומאן אויף ראש השנה. ווי אזוי גרייט מען זײַך? מיט תּפִּלָּה וְהַתּבּוֹדוֹת. נעמט יעדן טאג אַ מינוט צוויי צו בעטן דעם אײַבערשטן אויף דעם, זאָגט די ווערטער: "הייליגער באשעפער, אײַך וויל זײַן אין אומאן דעם נאר ראש השנה, אײַך וויל אַ תּיקוּן פּאַר מײַן נפּש, רוח ונשמה. הייליגער באשעפער, אלע שפעטן פון מיר, אלע מאַכן חוּזק פון מיר אז אײַך פאַר קײַן אומאן, מען ווארנט מיר אז מען וועט מיר שלעכטס טון אויב אײַך פאַר קײַן אומאן, הייליגער באשעפער, דו וויסט דאָך דעם רײַנעם אַמַת, פּאַרנוואס פאַר אײַך קײַן אומאן? פּאַרנוואס גײַ אײַך צום רבײַן? נאר וויל אײַך וויל מַתְקֵן זײַן וואס אײַך האב פּוֹגֵם געווען, קײַנער וויסט נישט ווער אײַך בײַן, דו רבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, דו וויסט דאָך אז אײַך וויל זײַן ערליך, אײַך וויל זײַן גוט; אײַך האב אַזאַ יצֵר הָרַע וואס ברענט אין מיר, ער ווארפט מיר אַראַפּ אַן אַ שיעור מַאל, און דא איז דא אַ רבּי וואס קען מיר

הַעֲלֹפֶן, אִיף וויל פֿאַרן צו אים, הַעֲלֹף מיר אִיף זאל טאַקע אַנקומען צו אים".

אִיף בֶּענֶק זיף צו אִיף, אִיף באַקום בְּרִיוּ פון אַ טייל פון עֶנֶק, אִיף וואַרט אויף בְּרִיוּ פון יַעֲדֵן באַזונדער; אִיף קום גִּישׁט אָן צו עֶנְטֶפֶרן, אָבער אִיף לִיין אַלע בְּרִיוּ, אִיף בין זיף מְחִי' ווען איר שְׂרִיבֶט מיר.
דער אִיבֶּעֲרֶשֶׁטער זאל הַעֲלֹפֶן איר זאַלט האַבן הַצְּלָחָה אין אַלע עֲנִינִים.

...

בשורה טובה ומשמחת!

שוין יעצט
דא צו באקומען
אפגעשיקט יעדע וואך

צו אייער טיר

אויף די פאסט

די שטארק אויפגעכאפטע
וועכנטליכע קונטרסים

עצתו אמונה

הערליכע בריוו, שאלות

ותשובות אין אלע אקטועלע

נושאים אין טאג טעגליכן לעבן.

געשריבן דורכן ראש ישיבה
הרה"ג ר' יואל רוטה

יואל רוטה

שליטי"א

רופט אדער טעקסט

718•387•2691

קח
הכל
הקודש

אדער שיקט א אימעיל צו subscribe@kerenhadfusa.org

